

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő és igazgató:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD 55. évf. 192. szám
1940. augusztus 27., kedd

Felolvasó-szerkesztő:
SZ. JAKAB GÉZA

Laptulajdonos: „Aradi Közlöny lapkiadó r. t.” — Törvényszéki bejegyzési szám: 10/1-1938.

Bombázó repülőgépek támadásai London és Berlin ellen

Légi harcok az angol főváros fölött — Svájc újból tiltakozott semlegességének megsértése ellen

Amerika új védelmi rendszert épít ki a maga számára

Berlin. A vezéri főhadiszállás jelenti: Rosse kapitány parancsnoksága alatt álló tengeralattjáró az elmúlt napokban 46-170 tonna kereskedelmi hajóteret süllyesztett el, az összes tengeralattjárók néhány napi működése a távoli vizeken 88-850 tonna hajóter megsemmisítését eredményezte. Egy angol hajókaraván négy hajóját elpusztítottuk. 30 ezer tonna ürtartalommal. Német repülők vasárnap eredménnyel bombázták a Portland melletti Waland repülőteret, valamint a Lunstam melletti erődöket.

Augusztus 26-ra virradó éjjel eredménnyel bombáztuk Birmingham, Kingstown és Congtown fegyvergyárait és mindenütt tüzvészeket okoztunk. Ellenséges gépek elszálltak Berlin felett és több bombát dobtak a külső városrészekre, kárt nem okozva. Más helyen is támadtak az angol repülők nem katonai célpontokat. Légvédelmi tüzérségünk egy angol gépet lelőtt, visszatérése közben. Az ellenség vasárnap 72 gépet veszített: 51-et légi harcban, a többi légvédelmi tüzérség által. Tizenöt saját gép nem tért vissza.

Angol jelentés a London és Midland elleni német légitámadásról

London. (Rador.) A légügyi minisztérium közli, hogy az elmúlt éjszaka a német haderő kiterjedt területen végzett bombázásokat.

Bombák zuhantak Dél-Angliára és Midlandra, ezenkívül Anglia északkeleti részére és Skóciára is.

Midlandban az egyik városban tüzvész keletkezett és számos iparvállalat súlyos károkat szenvedett. Egy másik városban a színházépület és néhány üzlet esett áldozatul a német repülők bombáinak.

London külvárosában is sok német bomba

robbant, melyek kisméretű tüzvészt okoztak, azonban csak magánvagyonokban esett kár.

Az eddig érkezett jelentésekből még nem lehet megállapítani, hogy a német repülő-támadásnak hány halálos áldozata van.

A támadás során 54 német repülőgép megsemmisült. Az angol vadászgépek 48 német gépet lőttek le és hatot a légharító ágyuk srappelljei találtak el. Az angol léghaderő vesztesége — mondja az angol jelentés — 13 vadászrepülőgép.

Legitámadás Berlin ellen

Berlin. Német hivatalos jelentés szerint augusztus 25-ről 26-ra virradó éjjel angol repülők Berlin külvárosaira gyújtóbombákat dobtak. A két berlini külvárosra ledobott gyújtóbombák felgyújtottak egy nyári üdülőtelepet. Különösebb kárt azonban nem okoztak az angol támadások. A német légvédelem egy angol gépet lelőtt.

London. (Rador.) A légügyi minisztérium jelenti: Az angol repülőgépek augusztus huszonötödikéről huszonhatodikára virradó éjszaka folytatták a németországi katonai célpontok elleni támadásokat. A repülőgépek északnyugat-németországi célpontokat, valamint Berlin környékén lévő hadfelszerelési gyárakat bombáztak.

Német katonai szakértő véleménye az Anglia elleni háború döntő szakaszáról

Berlinből jelentik: Horsteanu ezredes, a NTI katonai szakértője, heti beszámolójában megállapítja, hogy minden a külföldön elterjedt tendenciózus híreszteléssel szemben az Anglia elleni német háború döntő szakához érkezett. Az angolok jól megérették, hogy augusztus 17-ről 18-ra virradó éjjelen indul el a nagy német támadógepezet, azonban az akkor bekövetkezett támadások csak bevezetői voltak mindennek. Ma — írja a német katonai szakértő — három szempontból máris halálosan súlyos Anglia helyzete. Diplomáciailag és katonailag csufos vereséget szenvedtek Kinában, ahol ki kellett üríteniük Shanghai és környékét, Szomáliában elvesztették az első gyarmati talajt lábok alól, míg a legfőbb csapás Nagybritannia számára, hogy az olasz-német teljes ostromzár egyre erőteljesebben érezteti hatását. Az angol sajtó azzal igyekszik ennek az ostromzárnak jelenlétét csökkenteni, hogy bizik a semlegesek-

ben, azonban alig valószínű, hogy akadnak majd semleges hajóstársaságok, amelyek hajóikat a semleges zónákba vinnék, de matróz is kevés akad majd, aki pénzért életét kockáztatná az aláaknázott vizeken. A német és olasz ostromzár Anglia ellen fordult azzal a fegyverrel, amelyet London szánt egész Európának, a német hajó- és légi egységek pedig már Észak- és Nyugat-Irorszáig eljutnak, tehát az Atlanti-óceán belseje felett is lassan tért hódítanak. A tengeralattjárók kereskedelmi gőzösök és karavánok sorában óriási pusztításokat hajtanak végre és a légi erő mindenütt támadja Angliát, ahol csak egyetlen sebezhető pontja van a Szigetországnak. A német bombázók már nemcsak a vidéki városokat támadják, hanem erejük eljutott Londonig, ezzel szemben az angolok Goethe házába, a friedrichsruhi Bismarck-emléket és hasonló nem katonai célpontokat támadnak, pedig a nyugati nagy német offenzíva idején még

stratégiai és taktikai szempontok háttérben szorításával is vigváztak a német légi erő arra, nehogy a francia műemlékeknek — így Amjens, Orleans székesegyházainak — bajt essék.

Berlin. (Rador.) A DNB jelenti: A német hadvezetőség közli, hogy a haditengerészetnek először sikerült ausztráliai vizeken eredményt elérniük. Elsüllyesztették a Turakina nevű hűtőberendezésű hajót, mely vajait és zsiradékot szállított Újzeelandból Anglia felé.

Egyre fenyegetőbb az indiai helyzet

Moszkva. (Tass.) Orosz politikai körökben az indiai helyzetet egyre fenyegetőbbnek ítélik meg. Anglia véleményük szerint veszélyt jelent a játékot folytat akkor, amikor nem siet az indiai nép kívánságainak teljesítésére, hanem még most is csak ígéretekkel szeretné céljait elérni.

A kongresszus-párt, amely ezt a játékot tisztán látja, rövid időn belül döntő lépésre fogja elszánni magát. Ezt az a tény is igazolja, hogy a pártvezetőség legutóbbi ülésén valósággal ultimátumszerűen követelte annak a háromszáz kongresszus-párti tagnak szabadonbocsátását, akiket szabotázs miatt tartóztattak le. Kijelentésbe helyezte a kongresszus-párt, hogy amennyiben ez a követelés kielégítést nem nyer, úgy az indiai nép egységesen fog ellenállni Anglia törekvéseinek.

Ez a helyzet, — mondják orosz politikai körökben — világosan mutatja, hogy az európai háború a világ minden pontján ahol angol érdekek vannak, érezteti hatását.

Új hadikölcsön Kanadában

Newyork. (Rador.) A kanadai kormány nem vetette el azon tervét, hogy 250-300 millió dollár összegben második háborús kölcsönt bocsájt ki. A jelentés szerint, bár újabb kölcsönt bocsájtának ki, Kanada költségvetési hiányát nem tudják fedezni, mert ez meghaladja az 5-600 millió dollárt.

Ismét idegen repülőgépek haláltak el Svájc felett

Bern. (Rador.) A DNB jelenti: A svájci nagyvezérkar a következő hivatalos közleményt adta ki: „Szombatról vasárnapra virradó éjszaka, 23 és 2 óra között idegen, valószínűleg angol repülőgépek újból elrepültek svájci terület fölé.”

A svájci szövetségi kormány a következőket közli: A londoni svájci követség megbízást kapott arra, hogy azonnal a leghatározottabb módon tiltakozzék a svájci légitér megsértése ellen, ami az augusztus 20-iki ígéretek ellenére újból bekövetkezett.

Bern. (Rador.) A Havas iroda jelenti: A Bund című berni lap hosszasan kommentálja a svájci légtér újból megsértését az angol repülők által és többek között a következőket írja: „Alig, hogy megszáradt a tinta azon az angol legvárosban, amely biztosítékokat adott arra vonatkozóan, hogy a svájci légtérrel ezután nem sértik meg és ime, újból idegen, valószínűleg angol repülőgépek vonultak el az elmúlt éjszaka Svájc felett. A felháborodás mellett az a fájdalomérzés lett úrrá rajtunk, hogy a jelek szerint az adott szónak nem lehet hitelt adni. A jelenlegi helyzetben bizonyára az egész világ igazat ad nekünk akkor, ha a diplomáciai tiltakozáson kívül, most már működésbe lép légharító tüzérségünk is, amely gondolkodás nélkül tüzel majd azon gépekre, amelyek semlegességünket megsértik.”

Egyre súlyosabbá válik Egyiptom helyzete a hadviselő államok között

Kairó. Az egyiptomi hadügyminiszter kijelentette, hogy az egyiptomi hadsereg egységei elfoglalták helyüket az angol csapatok mellett. „Ha megtámadnak bennünket — mondotta a hadügyminiszter —, harcolni fogunk Egyiptom szabadságáért és jogaiért”.

Arra a kérdésre, hogy Egyiptom hallandó-e részt venni Szudán megvédésében, a hadügyminiszter a következőképpen válaszolt:

— Máris csapatokat küldöttünk Szudánba. Abban az esetben, ha megtámadnak bennünket, csapataink harcolni fognak.

Róma. (Rador.) A Stefani hírszolgálati iroda jelentése: Azokra a londoni rádióhírekre való tekintettel, melyek szerint Egyiptom arra készül, hogy hadsere-

gével az angol seregek mellett szálljon harcba Olaszország ellen, római illetékes körökben kijelentik, hogy amennyiben tényleg ez történne, Olaszország sem maradhatna közömbös.

Olaszország magatartását már leszögezte Egyiptom irányában, ezek szerint Olaszország nem támadja Egyiptomot, csupán az Egyiptom területére érkezett angol csapatokat Olaszország nagyon jól tudja, hogy ha Egyiptom nem vetette volna alá magát az angol önkénynek, magatartása Olaszország irányában egészen más lett volna. De ha Egyiptom közös ügynek értelmezi az angol ügyet és cselekvésre határozza el magát Olaszországgal szemben, úgy Olaszország is változtatni fog jelenlegi magatartásán és megfelelő választ ad Egyiptomnak.

Ismét bonyodalmakkal fenyeget az olasz—albán—görög tesztütség

Bucuresti. Bucuresti-i lapok arról számolnak be, hogy az athéni Telca Press jelentése szerint a hadügyminisztérium rendeletére felfüggesztették valamennyi katonának kiadott szabadságot. A szabadságon lévő tiszteket táviratilag hívták fel, hogy sürgősen jelentkezzenek a kérdéses helyőségeknél.

Athén. Az Eventimentul írja: Refik Sajdan török miniszterelnök tegnap újból kihallgatáson fogadta a moszkvai török meghatalmazott követet. Ezenkívül hosszabb megbeszélést folytatott az ugynevezett lengyel kormány mellett török megbízottal is. E tárgyalások iránt élénk érdeklődés mutatkozik, de azokról semmi közelebbit nem tudnak.

Bécs. A bécsi rádió szombaton délelőtt jelentette be, hogy az albán—görög határt szombat reggel lezárták.

London. (Reuter.) Az angol távirati iroda athéni jelentése szerint azt az eddig meg nem erősített hírt továbbította, hogy az albán—görög határon az olasz csapatok elfoglalták a stratégiai pozíciókat. A görög fővárosban — ugyancsak londoni jelentés szerint — cáfolják azt az olasz forrásból származó hírt, hogy angol csapatok szállták meg Kréta és Korfu szigetét.

A londoni kormány bejelentette, hogy támadás esetén minden rendelkezésére álló eszközzel teljesíti Görögországgal szemben fennálló kezességi kötelezettségét. Angol kormánykörökben úgy látják, hogy a Görögország elleni támadás célja az, hogy az angol haderő egvrészét elvonja s az olaszok Egyiptom ellen intézhessenek támadást.

A Reuter úgy tudja, hogy a szovjetkormány közölte a török kormánnyal: a Szovjet semleges marad abban az esetben, ha Törökország katonai segélyben részesíti a támadás áldozatává lett Görögországot.

Tirana. (Rador.) A Stefani-iroda jelenté: A Tomori című lap szerint az egyik görög sajtóügynökség cáfolja a görög hatóságok ellen emelt vádakot, de ezt a cáfolatot nem támasztja alá megfelelő adatokkal. Ugyanez a lap újabb görög atrocitásokról tesz jelentést és felsorolja az albán áldozatok nevét is.

Újabb albanelenes politikai gyilkosság történt (?)

Tiranából jelentik: Egy Tiránában megjelenő albán újság arról ad hírt, hogy már a második politikai gyilkosság következett el a görögök, mert egy Seifke Ozman nevű egyént egy katonákból álló csoport elöltte és egy fára felakasztotta, mégpedig úgy, hogy az öngyilkosság látszatát keltsék. A hír egyébként Rómában is nagy felháborítást keltett.

Olasz hadijelentés

Róma. (Rador.) Az olasz hadseregparancsnokság 80-as számú jelentése „valahonnan Olaszországból”: „Alexandria haditengerészeti támpontját ismét bombázták az olasz légierő egységei. Az olasz gépek hálókban támadtak. Egy angol gépet a tenger felett leszállásra kényszerítettek a gép elsüllyedt, a személyzetét foglyul ejtették.

Egy olasz fengeralattjáró az Atlanti-óceánon megtörpedezett egy angol petróleum tankhajót. Kelet-Afrikában egy légítámadás során Mogadiscóban megsebesült négy személy. Gallabat-ban nyolc gyarmatosító és 40 sebesült esett áldozatul az ellenséges légítámadásnak. Az okozott károk jelentéktelenek.”

Róma. (Rador.) Ciano gróf a következő táviratot kapta a keleti egyetemi hallgatóktól: „Az olasz hadsereg győzelmeiért fogadják legőszintebben üdvözlésünket. A Brit-Szomáliában szerzett

győzelem biztosíték arra, hogy a Duce feketéingségei élén, nemcsak az olasz nép számára ígért boldog jövőt, hanem az araboknak is megszerzi a szabadságot.” A táviratot számos keleti egyetemi hallgató vezetőmber írta alá.

Újren dszerű légiszörnyeket építenek az angoiok

London. A Reuter-iroda jelenti: Az angol légihaderő új típusu, igen nagyhatású egy- és kétmotoros vadászgépeket építet, amelyek méltóan fogják betölteni azt a szerepet, amit eddig a Spitfire- és Hurricane-gépek töltek be. Az új vadászgépek nagyobb hatókörrel rendelkeznek, fegyverzetük is sokkal erősebb

Légi támaszpontot bocsájtanak az USA rendelkezésére a Bermuda szigeteken

Washington. (Rador.) A DNB jelenti: Bermuda szigetek nemzeti tanácsa határozatot hozott, hogy a hamiltoni légitámaszpontokat az Egyesült-Államok rendelkezésére bocsátja.

Washington. (Rador.) A DNB jelenti: Barkley szenátor, aki Roosevelt közvetlen környezetéhez tartozik, kijelentette, hogy

el kellene fogadni azt az angol ajánlatot, amely szerint a szigeteken támaszpont-sorozatokat létesítenének és nyomdon elzárják a Panama-csatorna Atlanti-óceán felőli bejáratát.

Az USA—Kanada közötti közös védelmi bizottság első ülése

Newyorkból jelentik: A „Newyork Herald Tribune” vasárnapi számában prognózist állít fel a hétfőre első ülésre összeült Kanada—USA közös védelmi tanács tanácskozásának várható eredményéről. A lap nagy szenzációként jelenti be olvasóinak, hogy

ezen az ülésen már elhatározzák egy új országot építését az Egyesült Államok és Alaska között.

Ez az új út Kanadán keresztül fog vezetni és részben hadászati célok szempontjából fontos kelléke lesz a Kanada—Amerika számára létesítendő védelmi berendezkedéseknek, másrészt a kereskedelmi forgalom megélénkítését biztosítja.

Hivatalos jelentés szerint az USA—Kanada közötti védelmi tanács ülését Ottavában, Kanada fővárosában tartják meg.

Katonai megállapodás az USA és Costa-Rica között

Newyork. (Rador.) A DNB jelenti: A costa-ricai San Juanból jelentik, hogy Costa-Rica elnöke és az USA kiküldött katonai bizottsága között folytatott tárgyalások eredménnyel végeztek. Az „Associated Press” közli, hogy a Costa-Ricával egyezményt létrehozó USA bizottság Nicaraguába és más középamerikai államokba látogat, hasonló egyezményeket megkötése végett.

Washington. Read kapitányt az USA kormánya a kanadai kormány mellé tengerészeti ügyvivővé nevezte ki. Read kapitány a világ-háború idején egy amerikai tengeralattjáró parancsnoka volt.

Washingtonból jelentik: Az USA hadügyminisztériuma közli, hogy Marshall tábornok, az Egyesült Államok hadseregének legfőbb parancsnoka, az összes közép- és dél-

az eddigiekénél mert négy gépfegyver és két ágyú lesz a fedélzetükön.

Új bombavetők is készülnek Anglia számára a kaliforniai repülőgépgyárakban. Ezek a bombavetők sok motorosak lesznek és jóval felülmúlják minden eddigi angol bombavetőgép teljesítő képességét.

Kaliforniában készült egyébként a világ leggyorsabb vadászrepülőgépe, a P. 38, amely 1600 kilométeres távolságot képes berepülni leszállás nélkül, 5 gépfegyvert és 1 ágyút visz a fedélzetén, míg sebessége óránként 800 kilométer.

Los-Angelesben készítették a világ legnagyobb bombavető repülőgépét az angolok számára, a légiszörnyeteg 11 ezer kilométeres utat tesz meg leszállás nélkül, 50 ezer liter benzint visz, 18 tonna bomba rakományt szállít, több ágyúja van, amelyek nagyobb kaliberűek, mint az eddig használatos repülőgépen lévő ágyúk. A légimonstrum legénységének a száma: tíz.

„Európit nem fenyegeti éhínség”

Clermont Ferrand. (Rador.) A Havas iroda jelenti: A Petit Parisien legutóbbi számában Boris Prax megállapítja, hogy az európai földrészt nem fenyegeti az éhínség veszélye. Tagadhatatlan, hogy hiányokat kell majd elszenvedni, de mégis tovább fogunk élni — írja a francia közíró. Az európai gabonatermés, Oroszországot kivéve, nem bőséges, éhínségről azonban szó sem lehet. Tudnunk kell azt is, hogy a szervezetség, a rend és a fegyelem kitűnő „pótlanyok”, amelyeket föl lehet használni a hiányzó termékek helyett.

A bermudai kormányzó szombati nyilatkozatával kapcsolatban Barkley hangsúlyozta, hogy kívánatos lenne, az ajánlatnak megfelelően, a Bermuda-szigeteken légitámaszpontokat létesíteni az USA számára, tekintettel arra, hogy ezek a szigetek nélkülözhetetlen megfigyelő helyek,

amerikai államok hadseregparancsnokait felkérte, hogy látogassák meg az Egyesült Államokat. A látogatás októberben történik meg s ez alkalommal a vendégek megismerik az USA katonai intézményeit.

Német láptámadás a Journal de Geneve ellen

Berlin. A Völkischer Beobachter ma reggeli számában a Journal de Geneve egy londoni tudósításával foglalkozik és elítélőleg állapítja meg, hogy

a svájci lap örömmel regisztrálja azt az angol híradást, mintha a delanzalai német támadásoknak semmi eredménye nem lett volna. A német újság azt írja, hogy semleges és főként svéd szakértők megfigyelése szerint a német támadások eredménye lesújtó volt és Londonban általában azt kérdezték egymástól az emberek, vajon Doverben van-e még egyetlen ép ház, épület, vagy katonai berendezkedés.

A német nép és közvélemény — írja a Völkischer Beobachter — nem törődik azzal, hogy a Journal de Geneve szolgálatába szegődik annak az angol propagandának és azoknak az angol újságszerkesztőknek, akik állandóan félrevezetik az angliai közönséget hamis hírek közlésével és avval sem törődik Németország, hogy a Nagybritanniában uralkodó demoralizáltságot menteni igyekeznek a svájci olvasók előtt

Ha a svájci népnek és közvéleménynek ez a hamis hírszolgálat tetszik, ez Svájc és a Journal de Geneve dolga, ám Berlinben élénk figyelemmel kísérik, vajon a semleges svájci kormány meddig tűri ennek a lapnak működését és kutmérgezését a svájci közvéleményben.

NEDECZKY FERENC:

Mi történt Turnu-Severinben?

A román-magyar tárgyalások színhelyéről visszatért munkatársunk beszámolója

1 Most, két nappal a tárgyalások felüszkesztése után — tudatosan megválasztva a kifejezést írjuk le: felüszkesztés, hiszen nyilvánvaló, hogy a szombati izgalmas napon, Turnu-Severinben, tényez az „utolsó órában” nyitottak lehetőséget a tárgyalások felvételére. — most 48 óra távlatában megfontoltan mérleghetők: mi történt a dunaparti kikötővárosban?...

Hozott-e valami tényleges eredményt, vagy keményen megmerevítette a két álláspontot, amelyet egy nevezőre igyekeztek hozni?

Mi, akik a turnuseverini Kulturpalota előtt lestük az események alakulását és a külső megnyilvánulásokból igyekeztünk megállapításokat formálni, mi, akik ott várakoztunk az izgalom belső remegésével és állandóan parázsló cigarettával késő éjszakáig, válaszolhatunk a fenti kérdésre. A külföldi, illetve a világsajtó és a belföldi lapok képviselői egymás között cserélték ki észrevételeiket és együtt bogoztuk ki a diplomataik fősvényen sejtető szavait, amely már e rövid idő távlatában is kidomborítja a megállapítást:

Igen a turnuseverini tárgyalásoknak van egy olyan eredménye, amelyet feltétlenül számon kell tartani. Ez az eredmény — ha nem is döntő jelentőségű — elvi szempontból értékes, mert felkelti a reményt... A békés megegyezés lehetősége ugyanolyan mértékben, mint a turnuseverini tárgyalások kezdete előtt, még mindig életképes.

Az eseményekből kiderül: a békés megoldás feltétlen keresése...

Bizonyítékképpen forgassuk vissza az események filmjét:

A turnuseverini Kulturpalota földszinti melléktermében már ellankadt az írógép-csattogás, a telefonfülkékből sem kiabáltak: Halló!... Róma... Berlin... Bucaresti... Budapest...! — A legzűvő írószerszámok az eseménytelenségben megpihennek — Mi lesz? Már 2 óra 9 perc...

Ebben a pillanatban Náday István altábornagy zöld tábori egyenruhában, Ujváry követségi tanácsos kíséretében megjelenik a Kulturpalota kapujában és a gépkocsikhoz sétnek. — Mit jelent ez?

De most jön Bárdossy László bucaresti-i magyar követ is. ő nem szabadul az úiságróktól olyan gyorsan. Körülveszik: — Eredmény?...

— Azonnal vissza kell térnem Bucuresztibe. — mondja Bárdossy és gépkocsijához lép — Mi történt?

Bárdossy követ, mielőtt a gépkocsi ajtaját becsapná maga után, csak ennyit mond: — C'est fini!

E szavak megjelenését keltő erceje még ott lebeg közöttünk, amidőn jön már Hórvy András, a magyar küldöttség vezetője Szenyérv György vezérkari százados és Ujszászy vezérkari ezredes társaságában.

A kérdésre nem felelnek. A gépkocsik elrobban... Az izgalom és az érdeklődés a vérszékre feszül. Majd feltűnik Dragalina tábornok — talán ő majd mond valamit — mi történt?

Dragalina tábornok röviden válaszol:

— A tárgyalások megszakadtak.
— Hogyan vált el egymástól a két küldöttség? — kérdezzük.

— A legszívélyesebben.
— Hogyan történt a tárgyalások megszakítása?
Dragalina tábornok vállat von, majd kijelenti:
— A tárgyalások olyan alapelvek miatt szakadtak

Melyek voltak a turnu-severini tárgyalásokon az elvi álláspontok?

2 A turnuseverini tárgyalások ideje alatt, ha nem is a lényegbeli, de az elvi álláspontokról halovány körvonalú képet is kaphatunk. A két bizottság tagjai lyozta a külföldi és belföldi sajtó képviselőit előtt, hogy a tárgyalásokra vonatkozólag közös megállapodás alapján nem nyilatkoznak. „A lényegbeli kérdések” — mondották — „jelen időben még nem a nyilvánosság elé valók”.

— És az elvi álláspontok? — Erre vonatkozólag már feleletet kaphatunk. A „Regele Carol II.” hajó társalgójában az illatos cigaretták füstjének kavargásában hangozott el a megjegyzés: „A kérdés megoldása nehéz, nagyon nehéz... De meg kell találni a formát, mert elsőrendű követségünk, hogy az anyagi erőket Európában ne a fegyverek gyártására pazarolják, hanem a közintézmények gyarapítására, az általános gazdasági jólét biztosítására”.

A helyzet pontos felismerése már a helyes megoldás megtalálását is jelentheti.

A két fél szempontjai

A lényegbeli kérdésekre még nem kapható meg a válasz, de az elvi álláspontok felvázolhatók, mindkettőt nyilvánvalóan tartják:

Körvonalazzuk fel tehát először román szempontból:

Románia a kelet-európai béke biztosítására a fennálló kérdések végleges rendezése érdekében vette fel a tárgyalásokat. Ezt ebben a reményben tette, hogy gazdasági erőforrásait nemcsak a nemzeti, hanem az európai értelemben vett gazdasági fellendülés szolgálatába is állítsa. A gazdasági fellendülés mindig a nemzeti élet-színvonal emelkedését jelenti minden vonatkozásban. A tárgyalások felvétele a kalmából legjókép az etnikai és lehetőleg nem a más — természetes, vagy gazdasági — szempontokat tartják szem előtt. A román nemzetiségűek — hangsúlyozzák a román küldöttség tagjai a tárgyalások alkalmával is — a román állam keretében kell, hogy éljenek. Ennek megállapítása után, figyelembe véve, hogy Románia határain belül jelentős néki-sébség is él, hajlandó az olyan engedelményekre, amelyek nem sértik a román népi életlehetőségeket.

A román szempontok feltárása után vázoljuk fel a turnuseverini tárgyalások alkalmával tükröződő magyar álláspontot is:

Magyarország is, éppen úgy, mint Románia, óhajt

meg, amelyeket sem ma, sem holnap, sőt a jövőben sem fogadhatunk el.

Ez volt az egyetlen felvilágosító kijelentés amely — látszólag az akkori pillanatokban — kétségtelenül a tárgyalások megszakítását jelezte. Akkor még senki sem gondolt a váratlan fordulatra, amely az öt órákban meglepetésszerűen bekövetkezett. Az első fel: a hivatalos közlemény, amelyet a két delegáció együttösen ír alá és bocsájt ki, még mindig késik...

A Zsófia-hajó sem indul el.

8 óra 42 perc: Pop Valer miniszter titkára kíséretében a leforgonyzott hajó molóhoz megy gépkocsival. Az alkonyatban már kiváltak a hajó lámpái és a kikötő köntereméről — ott, ahol mi az úiságrók állunk — jól látható a hajó tatiában levő szalonban a két miniszter akik így, mintha csak filmben vetítenék eléük kettőshen tárgyalnak. De a film néma. A távolság és a lezárt ablakok még az írógépek csattogását sem engedték kiszűrődni.

Egy teljes óra telik el. Ezalatt történt, hogy Pop Valer miniszter az előzetes bucaresti-i beszélgetése alapján megegyezett abban, hogy a hivatalos közleményhez még egy mondatot fűznek. Ezvettleneg mondat, amely teljes egészében megváltoztatta a délutáni esemény kését. Ez az egy mondat, amelyet a késő esti órákban írtak hozzá fölöttül az írógépeit hivatalos közlemény szövegéhez a következő:

... a megbeszéléseket befejezték nyilvánították, megállapítván, hogy mégis fennáll a kilátás arra, hogy a tárgyalásokat a legrövidebb időn belül ismét felvegyék”.

Tehát a turnuseverini tárgyalásoknak eredménye: a kelet-európai béke végleges biztosítása békésen és egyezményes alapon kell, hogy létrejöjjön. A hivatalos közlemény végső záradéka kétségtelenül ezt a célt szolgálja.

la a kelet-európai békét a gazdasági együttműködést, természetesen a fennálló kérdések rendezése után Magyarország békés úton óhajt e kérdésben megegyezni a román állam vezetőivel, és reméli, hogy most ajánlata olyan fogadtatásra talál, amely szűz minden másirányú megoldást és közös megállapodás után hátrítják el a válaszfalakat.

Turnu-Severin az első állomás a kelet-európai béke rendezésére irányuló kísérletben. A szép dunamenti város kikötőjében mint két óriási bölcső rengött a „Regele Carol II.” és a „Zsófia” hajó. — a kelet-európai béke első bölcsője...

E hajók fedélzetén a tárgyalások kezdetén barátságos szellem lebegett. És ez a szellem írta le azt az utolsó mondatot, amely a tárgyalások felüszkesztése után távlatot nyit az utabb békés tárgyalási lehetősé-

gekre. Amidőn a Kazán-szoros messziségében kéklő bércei felett vörösen meghal a nap, az utolsó sugarai imbolyogva kísérik a vizen az óriási árnyékként suhanó gőzösöket, amelyek árbócain a dunamenti tópek színei lebegnek: a német, román, magyar, bolgár, szerb... A nemzetközi Duna ringatja békésen mind egyiket.

Visszatért Németországból Teleki Mihály gróf magyar földművelésügyi miniszter

Budapest. (Rador.) A DNB távirati ügynőkség munkatársa közli: Teleki Mihály gróf, Magyarország földművelésügyi minisztere egyhetes németországi utjáról visszatért Budapestre. A magyar földművelésügyi miniszter a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott németországi tapasztalatairól és hangsúlyozta azon reményét, hogy utazása hozzájárul a magyar-német gazdasági együttműködés kimélyítéséhez. A közeljövőben a német látványosság több szakértője érkezik Magyarországra.

Meghalt Michelin, a pneumatikus autógummi feltalálója

Clermont-Ferrand. Henry Michelin 84 éves korában ma Párisban elhunyt. Michelin André nevű nátyjával együtt feltalálta a pneumatikus autókerekgummit és ezzel helyettesíteni tudta az eddigi kompakt és nehézkés autókerekgummit. Ezzel a találmánnyal a Michelin-fivérek nemcsak a nemzetgazdaság, kereskedelem és forgalom, hanem a haditechnika számára is nagyszámú eredményeket biztosítottak.

Kigyulladt egy olasz város színháza

Milánó. A Torino melletti Politeama városka színháza kigyulladt. A színházban szerencsére senki sem tartózkodott, azonban a szélvihar következtében a lángok átterjedtek a színházépület mellett levő fatelepkekre és azokat elhamvasztották. Az anyagi kár igen nagy.

Veszedelemes tűz Lulea svéd kikötőben

Stockholm. Vasárnap este Lulea kikötővárosban váratlanul nagy tüzvész keletkezett amely egy ásvány szállítmány tartályait támadta meg. Szélvész keletkezett és felő volt, hogy a lángok átcsapnak a kikötő egyéb berendezéseire is, azonban a kivonult tűzoltóság gyors közbelépése hamarosan eloltotta a tüzet. A vizsgálat megállapította, hogy a tüzet rövidzárlat idézte elő.

A Szovjet nem kért szabad átvonulást a Dardanellákon

Moszkva. A Tass-ügynökség a következőket jelenti: A külföldi sajtóban az elmúlt napokban olyan hírek jelentek meg, melyek szerint a szovjet Törökországtól szabad átmenetet kért a Dardanellákon, arra az esetre, ha a Földközi-tenger keleti részén és az Égei-tengeren fegyveres konfliktus törne ki. A Tass-iroda felhatalmazást kapott annak közlésére, hogy ezek a hírek teljesen alap nélküliek és nem felelnek meg a valóságnak.

URANIA: Nagyjáték színháza. Tel.: 42-32.

I. Hans Albers és Hilde Weissner
legu aob
felmjében Az aivilág vendége. (A meglövödt
ember)

Szenzációs dupla műsor!

5-től folytatólag

II. Hans Moser, Leo Slezak, Maria Andergast
kacagató
vigjátéka Elveszett a feleségem

Legujabb háborus UFA hirdató)

Tengeri kikötőt kap Svájc?

Nagyszabású víziutat terveznek Velencétől Locarnóig

Az olasz és a svájci gazdasági szakembereket egyaránt régen foglalkoztatja már az a terv, amelyet néhány olasz mérnök vetett fel. A terv egyrészt közvetlen tengeri uthoz juttatná Lombardiát és Svájcot, másrészt viszont csupán háromszáz kilométeres vasútvonal közbeiktatásával vízi-összeköttetést lehetne létesíteni az Adria- és az Északi-tenger között.

A kérdéssel kapcsolatban legutóbb a L'Illustré című, Lausanneban megjelenő svájci képes lap foglalkozik hosszabb cikkben, rámutatva a nagy előnyökre, melyek ennek a tervnek a megvalósításából Svájcra nézve származnának.

Megállapítja a lap, hogy a vasut és az autó legnagyobb tökéletesedése sem kapcsolhatja ki teljesen a vizen való szállítást, mert bár gyorsaságban felülmúlhatja azt, a kihasználás és az olcsóság mindig a víziszállítás javára fogja billenteni a mérleget. Például a Raina és Fms közötti csatorna évente több, mint 24 millió tonna szállítást bonyolítja le, ami vasúton saha nem volna lehetséges. A víziúton való szállítást illetett különösen előnyös a nehézáruknál, mint amilyen a fa, az építőanyagok, szén, továbbá a bor, petróleum, az olaj, gépek, stb. esetében.

Tengeri hajók a Lago Maggiore

A szóbanforgó terv nem egyéb, mint az Észak-Olaszországot átszelő Pó-folyónak csatornává való kiszélesítése, illetve egy aránylag rövidebb darabon teljesen új csatorna létesítése, amely megfelelő nagyságú tengerjáró hajóknak egészen a Lago Maggioreig való behajózását tenné lehetővé. A Lago Maggiore északi csücskénél fekszik Locarno, amely ilyen módon tengeri kikötővé és fontos átrakódó helyvé is változna. Locarno városát ugyanis Basellel a mindössze háromszáz kilométer hosszúságú Szent Gotthard-vasút köti össze. Baseltől viszont az áru már ismét víziúton, még pedig a Rainán folytathatja útját egészen az Északi tengerig.

Az érdekes tervnek négy szektorát különböztetik meg a tervező mérnökök. Az első volna Velencétől a Mincio torkolatáig. Ez a folyórész a maximum 600 tonna súlyú hajók számára már eddig is hajózható volt. Így tehát csak arról volna szó, hogy bizonyos szélesítést hajtsanak végre és a Mincio torkolatától északabbra fekvő Mantua megfelelő nagvobb kikötőt kapjon. Az új csatorna második szakasza a Mincio torkolatától az Adda torkolatáig terjedne, amely utóbbi Cremona közelében van. A Pó ezen az utszakason is hajózható volt már eddig is, csupán azonban a maximum 300 tonna súlyú hajók számára. Ezen a részen azonban máris dolgoznak azon, hogy a folyó medrét kimélyítsék és így ezáltal nagvobb hajók számára is járhatóvá tegyék. Amint látjuk tehát, csupán az ezután következő harmadik szektornál volna szükség arra, hogy mesterséges csatorna létesüljön. Bizonyos mértékig itt is megkönnyítené a munkálatokat, hogy egyideig követni lehet az Adda folyását. Ma is Milánótól északkeletre már ismét hozzá lehet kapcsolni azt a Ticino folyásához. Ez a mesterségesen építendő csatorna érintené Milánót, Lombardia hatalmas göcöntitát, amelynek óriási fellendülést hozna, hogy gyártmányait közvetlen víziúton juttathatná el az Adriára és azon át az összes tengeri kikötőkbe. Milánótól délfelé érintené ez a csatorna amelynek ehhez a szakaszához, valamint a milánói nagy kikötő létesítéséhez szükséges terület már meg is van. Az új víziút negyedik része volna végül, amely a Ticino felső folyását követve, a Lago Maggioreba végződik.

A költség 250 millió svájci frank

Az egész út hossza Locarnótól Velencéig hatszáz kilométer volna. A költségei 250 millió svájci frankot tennének ki. Olasz vélemény szerint öt évre volna szükség a hatalmas méretű terv végrehajtásához. A csatorna méretei a következők vonának: szélessége a felső

szinten 30 méter, fenékszélesség 18 méter, mélység 3 méter. Ilyen méretű csatorna 6-700 tonna súlyú hajók számára is lehetővé tenné, hogy elérjék Locarnót.

Olasz szempontból óriási jelentősége volna az új víziútnak egyrészt, Milánóra való tekintettel. Megnagvobbításra kerülne azonban Cremonának, Mantuának és Ferrarának már meglévő kisebb befogadóképességű kikötője is.

Svájc szempontjából azonban szinte beláthatatlan jelentősége van ennek a tervnek. Mindenekelőtt a kis ország, amely — mint a „szárazföld foglva” szerepelt mindig — kiutat

kapna a Földközi-tengerre. Közvetlen és saját hajói hozhatnák ezentúl tehát távoli országok eddig vonaton érkező, Svájc számára nélkülözhetetlen nyersanyagait, a gabonát éppen úgy, mint a nyers olajat. Ugyanakkor a svájci ipar is nagyszerű kiúthoz jutna. Ugyanakkor rámutatnak Svájcban az ugyancsak előbb említett előnyre is, ami a Locarno—Basel közötti rövid vasúti összeköttetésből származna, s ami nagvobb áruforgalmat tenné lehetővé az Északi-tenger és az Adria között.

A Locarno—Velencei víziútnak egyik legjelkesebb előharcosa Olaszországban Marinotti mérnök, aki több cikket írt már erről a kérdéstről s aki kivívta azt is, hogy az olasz kormány ma már a legkomolyabban foglalkozik a csatorna megépítésének tervével s előreláthatólag beleegyezését is adja hozzá.

Autószerencsétlenség áldozata lett Pető Sándor dr., a „Magyar Nemzet” volt főszerkesztője

Budapestről jelentik: A magyar sajtóélet egyik kiemelkedő személyisége, Pető Sándor dr. tragikus szerencsétlenség áldozata lett. Pető Sándor dr. leánya társaságában bérgepkocsin Balaton kirándulásra indult. A Balaton környékén a bérgepkocsi szembe találkozott Nemes Mihály gróf magángépkocsijával és eddig még ki nem derített körülmények között a két gépkocsi összeütközött. Az összeütközés rendkívül heves volt, ereje az uttestre dobta mindkét gépkocsi utasait.

Pető Sándor dr. rövid szenvedés után meghalt

gépkocsijának vezetője és leánya súlyos sérüléseket szenvedtek és a halálal vívódnak. A vizsgálat eddigi megállapítása szerint mindkét gép-

kocsi a megengedettnél nagvobb sebességgel haltott.

Pető Sándor dr. személyében kiváló történelemtudóst és közíró-t veszít a magyar szellemi élet. Néhány évvel ezelőtt alapította meg a „Magyar Nemzet” című napilapot. Pető Sándor dr. kivételes szervező erővel rendelkezett, elsőrangú szerkesztő volt és lapjával új hangot vitt az újságírásba. A „Magyar Nemzet”-et Pető Sándor vezércikkein kívül az alapos tudással, de egyben színes tőlal megírt politikai riportok és érdekes közzgazdasági cikkek tették ismertté. Ami a politikai kérdéseket illeti, Pető Sándor dr. gyakran külön és egyéni utakon járt. A közelmúlt hetekben a „Magyar Nemzet” főszerkesztői tisztségéről lemondott és a lapot régi munkatársai vezették tovább.

A francia nagy pör

Vichyből jelentik: A Cour Suprême, a legfelsőbb bíróság három külpolitikai időszakban kutatja azokat, akik a köztársaság összeomlásáért felelősségre vonhatók.

1. Ezerkilencszázharminckettő: a Quai d'Orsay a Japán—kínai konfliktusban Japán ellen és Kína mellett foglalt állást.

2. Ezerkilencszázharmincöt: a Quai d'Orsay Olaszország ellen és Abesszinia mellett dönt.

3. Ezerkilencszázharminckilenc: a hadüzenet.

A perek, amint a hangulat előreláthatja, ugyancsak szenvedélyesek lesznek. A sajtó a mult egyes személyiségeivel kapcsolatban máris szélsőséges parlagi tónust üt meg. Léon Daudet például a körülményeknél fogva megkettőzött tekintélyű Action Française főszerkesztője így ír a külügyminisztérium egyik minapi államtitkáráról:

...és semmi erkölcsőtől sem gátolva, hivatalosan egy drága ágyast tartott ki, L... Suzanne-t saját feleségének az unokahugát, akit a minisztérium legfőbb diplomáciai titkait ismerő irattárosnak nevezett ki...

A ciklon főképpen a hadüzenet problémáját illetőleg lesz trónikus. Mint emlékeztetes, a francia közvéleménynek és politikai porondnak egy rétege — amely ma persze óriási, de akkoriban még az elenyészőnél is kisebb volt — nem akarta a háborút, hanem azt az álláspontot képviselte, hogy Európa keletét, beleértve Lengyelországot, Németország szabad prédájára kell hagyni. Ennek az álláspontnak, a háborút megelőző végpillanatokban, Marcel Déat ex-miniszter adott hangot egy híressé vált vezércikkben, amely így végződött:

— Meghalni Danzigért? Nem!

Akkoriban ez a kérdés és ez a felelet szinte forradalmi kavargást váltott ki azzal, hogy kimondhatták. Most pedig szinte forradalmi kavargást vált ki azzal, hogy nem mondhatták ki. Mert Déat és tizenötgy képviselőtársa, amint ez most kiderül, nem elégedtek meg a vezércikkkel, parlamenti vitát akartak provokálni, és minden erejüket latba akarták vetni az esztelen háború ellen.

Az a tizenöt képviselő, aki magáévá tette a „Meghalni Danzigért? Soha!” álláspontját, a legkülönbözőbb pártok tagjaiból áll.

A tizenöt képviselő ugynevezett Comité de Liaison-ba tömörült. Ez a csöpp bizottság volt az egyetlen háborúellenes centrum — mondja a vád — a képviselőházban, 1939. szeptember 2-án, néhány órával a hadbalépés előtt. Amikor a békéről már beszélni is bűn volt, a Comité de Liaison memorandumot ütött össze s ezt hirtelenében a képviselőháznak még mintegy harminc tagjával aláírta (tehát a háborúellenes centrum mégsem korlátozódott csupán csak a Liaisonra) — átnyújtotta a kormányznak.

A kialakuló vád szerint a Comité de Liaison néhány órával később nyílt ülésen is fel akart szólalni a háború ellen, de a kijelölt szónok, Gaston Bergery, meg sem kezdhetette beszédét. A másik próbálkozót, Chateau-t sem engedték szóhoz jutni. A kormány a katonai hiteket — amelyeknek ürügven a háborút megizente — egyhangúlag akarta megszavaztatni.

Mi e vádat csak dokumentációképen ismertethetjük. Legfőjebb annyi jegyezhető meg, hogy utólag rendkívül sok bölcs és előrelátó férfi találkozik Franciaországban. Olyan egy sincsen, aki a háboruba belenyugodott volna. Olyan ellenben millió és millió, aki mindent tudott, de hiába, gyenge tiltakozása ehalt a viharban. Ki akart meghalni Danzigért? Senki! Soha!

A köztársaságban egymásután bukkannak fel a Comité de Liaisonok, jogos joggal hivatkozván érdemeikre. A legfőbb komité is, a parlamenti, melynek tevékenységét egy hivatalosnak tetsző kommunike nyomán ismertettük, nem kis büszkeséggel így zárja beszámolóját:

— A bizottságnak érdemei vannak Franciaországgal szemben!

Mindenkinek érdemei vannak Franciaországgal szemben. Csodálatos, hogy a köztársaság e sok érdem ellenére is vonaglik és szenved.

M. I.

CORSO. Utolsó nap: 3, 5, 7, 15, 9, 16
DEANNA DURBIN
Első szerelem

467. számú UFA hirdetés!

Németországi betegszállító-repülőgép jött Aradra a pénteki repülőgép-szerencsétlenség egyik sebesült áldozatáért

Bucurestiben he yezik öröknyugalomra a katasztrófa ujsá gíróáldozatait

A bucaresti-i sajtó a legnagyobb részletességgel számol be arról a borzalmas repülő-szerencsétlenségről, ami Arad megye közvetlen szomszédságában, Körösbánya közelében érte a Bucuresti—Arad—Bécs között közlekedő nemzetközi repülőjárat egyik óriás gépét. A lapok közül az „Ordinea”, mely a repülőgépen utazott Kerciu Virgil személyében igazgatóját, valamint a „Curentul”, mely Dimitrie Zaharescu személyében vezértitkárát vesztette el, gyászkeretben jelent meg s nagy cikkeiben méltatja a végzetes szerencsétlenség áldozatait.

Most már csaknem kétségtelenül megállapította a hivatalos vizsgálat, hogy a 4000 méter magasságban haladó repülőgép

a nagy köd miatt kerülte el a megszokott irányt és amikor a jeges réteg lerakódása következtében olaj-közvetítési zavarok léptek fel a motorban, a pilóta megkísérelte a kényszerleszállást.

Ez sikerült volna, ha a látási zavarok a közel 1000 méteres hegvek között a köd miatt nem léptek volna fel. A pilóta így is a lehetőség szerint sik területet keresett, amit a Körösbányától 12 kilométerre lévő Dobruc község közelében talált is és a Gaina hegycsucs alatt közelítette meg a földet... Itt azonban az első landolási kísérlet alkalmával a gép szárnyai évszázados fának ütköztek neki, a fa kidőlt, de a szárnyak is letörttek és az óriás gép roncsokban furódott a földbe.

Az utasok nagy része a gép pilótáival és rádióisztijával együtt a roncsok alatt lelte halálát.

Azok, akik kiestek a gépből, súlyos sebekkel menekültek, de ezek közül is voltak halálos sérüléseket szenvedettek, akik később a gondos kezelés ellenére, elhunytak. Akik életben maradtak és könnyebb sebesüléseket szenvedtek, a kiállott borzalmas idegizgalmak következtében még sokáig nem tudták számot adni maguknak arról, hogy mi is történt.

A gép életbenmaradt utasait Bucurestibe szállították. Így a bucaresti-i Colentina-kórházba helyezték el: Corbu Adriant, a román turisztikai hivatal igazgatóját, Miron Olteanu, Alexa Tutoveanu, Al. Petrovici újságírókat, Horia Oprescu bucaresti-i pénzügyigazgatót, Herbert Carol kereskedőt és Brucher Helmutot.

A gép egyik könnyebben sebesült német utasa: dr. Benning, a német turisztikai hivatal igazgatója. A magasállású német férfi fején, hátán és arcán sebesült meg.

érte szombaton délután Aradra érkezett Németországból testvérbátyja, ki vasárnap reggel a 999. számú aradi bérgépkocsin utazott ki Körösbányára és fivérét Brádra vitette át.

Innen a sebesült, vonaton folytatta útját Aradra, ahová hétfőn reggel érkezett. Az aradi pályaúdváron mentőautó várta az érkezőket, akiket előbb az egyik kávéházba szállított, ahol megreggeliztek, majd egyenesen a repülőtérrre vitte őket. Időközben

Berlinből Aradra érkezett a Lufthansa társaság hatalmas kétfedelű, hárommotoros betegszállító repülőgépe és dr. Benning ezen a gépen hagyta el Romániát, hogy otthonában gyógykezeltesse magát.

Itt említjük meg, hogy a szerencsétlenség felfedezői az aradi Kornis-cég alkalmazottai voltak, akik — mint a „Timpul” mai száma is közli — Cristian Jenő, a vállalat agilis üzemvezetője irányításával nyomban megkezdtek mentési munkálataikat és ők szállították le a közeli községbe a súlyosan sebesülteket.

A halottak között volt Weiss Ottmar, a Német Birodalmi Bank igazgatója, akinek holttestét, hír szerint, Berlinbe szállítják és ott temetik el.

Bucurestiből jelentik: A tragikus halált halt két bucaresti-i hírlapíró, Virgil Kerciu, az „Ordinea” főszerkesztője és Dimitrie Zaharescu, a „Curentul” szerkesztőségi titkárának holttesteit felravatalozták és a barátok és a nagyközönség ma kegyelete jeléül nagy számban tekintette meg azokat. Zaharescu Dimitrie és Virgil Kerciu temetése kedden délután megy végbe.

Hoffmann, a bucaresti-i német követség sajtótanácsosa a követség, valamint a birodalmi külügyminisztérium sajtóosztálya nevében részvét-táviratot intézett Nichifor Crainic propagandaminiszterhez a risculitai repülő-szerencsétlenség újságíróáldozatainak tragikus elhalálozása alkalmából.

Összeírják a marosmegyében lakó bolgárokat

Marosvásárhelyről jelentik: A marosmegyei vármegyei hivatal telefonértesítést küldött a megye területén fekvő helységekre. A rendelkezés szerint a megye területén lakó minden bolgár eredetű egyének, foglalkozásra és arra való tekintet nélkül is, hogy román állampolgárságot nyert az illető, vagy csak ideiglenesen tartózkodik az ország területén, jelentkeznie kell a marosvásárhelyi vármegyei hivatalban. Az érdekelteknek be kell mutatniuk személyi, családi és anyagi állapotukra vonatkozó összes irataikat és a községvezetéstől kapott bizonylatot, amely a jelentkezők birtokában levő ingatlanoknak a napi áron történt felbecsléséről szól. A marosvásárhelyi polgármesteri hivatal a megyefőnökség telefonértesítése alapján 15.334—1940. szám alatt adta ki a fenti rendelkezést.

Az aradmegyei prefekturán tartott értekezlet határozata:

Javaslatot tesznek olyan egységes liszt általános bevezetésére, mint amelyenből a hadsereg számára sütik a kenyeret

Az aradmegyei prefekturán hétfőn értekezletet tartottak Ionescu Iuliu dr. prefektus elnökletével. Az értekezleten megjelentek többek között: a garnizon parancsnoka, a szakkamarák elnökei, akik az ideiglenes buza-termés következtében előállott helyzetet vitatták meg. Megállapítást nyert, hogy az aradmegyei termés kevesebb ugyan az elmúlt éviéknél, de mégis elegendő ahhoz, hogy a megye lakosságának szükségletét fedezze. Bizonyos okok azonban mégis szükségessé teszik a búzával való takarékoskodást. Ezek közé tartoznak elsősorban a következők: A fokozódó szükségletekre való tekintettel nagyobb területeket kell búzával bevetni, így tehát több vetőmagra van szükség; az államnak szerződése vannak a külföldi szállításokra vonatkozóan, amelyeket be kell tartani, másrészt pedig vannak olyan megyék is, ahol a

termés nem fedezi a lakosság szükségletét. Mindezekre való tekintettel elhatározták, hogy a minisztériumnak javaslatot tesznek olyan egységes liszt általános használatára, mint amelyenből a hadsereg számára sütik a kenyeret. Abban az esetben ha ez a rendszer nem válna be, esetleg majd azzal kísérleteznek, hogy a kenyeret csak a sütés után huszonnégy órával hozzák forgalomba.

Ami az őszi vetéseket illeti, úgy döntöttek, hogy illetékes helyen közbenjárnak annak érdekében, hogy ha a körülmények lehetővé teszik, szabadságolják a hadseregből szeptember 15-ike és október 15-ike között az embereket és a teherbíró állatokat. Ha ez nem lenne lehetséges, arra kéri a földművelésügyi minisztériumot, hogy megfelelő mennyiségű mezőgazdasági gépet küldjön Arad megyébe.

H. SZIKLAY GIZI

tánc tanárnő

Szeptember hó 1-én, vasárnap délután 6 órakor kezdők és 9 órakor haladók részére megkezdí tánciskolát a Calea Banatului 8—10. alatti tánctermében. — Magánórák, magánkolonok, Figyelem! Balett táncgimnasztika, ritmika és művész (színpadi) táncok tanítása, egyénileg és csoportokban. — Beiratkozások egész nap az iskola helyiségében.

Három órás tárgyalás folyt le hétfőn Craiovában a román és bolgár küldöttségek vezetői között

Craiovából jelentik: Bucuresti-i lapjelentések szerint a craiovai román-bolgár tárgyalások munkálatai befejeződtek. Még szombaton Cretianu és Pomenoff meghatalmazott miniszterek, a két tárgyalóbizottság vezetői megbeszélést folytattak, majd Pomenoff meghatalmazott miniszter Szófiába utazott, hogy kormányának a tárgyalások menetéről és állásáról beszámoljon. A román-bolgár pénzügyi bizottság megszakitás nélkül folytatta munkáját. Cretianu meghatalmazott miniszter szombaton Bucurestibe utazott.

Különböző szófiai jelentés arról számol be, hogy Pomenoff meghatalmazott miniszter vasárnap megérkezett a bolgár fővárosba.

Hivatalosan jelentik: Hétfőn reggel a Craiovában tárgyaló bizottságok pénzügyi és technikai szakértői tevékenykedtek.

Cretianu román meghatalmazott miniszter hétfőn délután 16 órától 19 óráig hosszasan tárgyalt Pomenoff bolgár főmegbízottal.

A bolgár és román szakértők ezután együttesen folytatták munkájukat. Kedden a pénzügyi szakértők együttes ülést fognak tartani.

Szófiából jelentik: Bolgár hivatalos körök megállapítják, hogy a Romániával folyó tárgyalások megfelelő, érezhető formában haladnak előre. A két küldöttség a legteljesebb megértés jegyében dolgozik és a területi kérdések ügye már elintéztetnek tekinthető.

FORUM nvaron is nagy tilmeket játszik.

Ma szenzációs kettős műsor!

I. Szalmaözvegy

II. Indián eskü

GINGER ROGERS és DAVID NIVEN-el.

Shirley Temple és Randolph Scott-al

467. számú UFA hirdató! — Előadások: 5, 7, 15. és 9-kor — 3-kor matiné

ARADI KOZLONY

Telefon: 11-01. Szigonycim: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 840 lei || Negyedévre 210 lei
Félévre . . . 420 lei || Egy hónapra 70 lei

A paraszt Nyár

Ady Endre verse

Nyomorék s cifra napjaim
Uri s őszl nyomába lár
Egy szép paraszt, egy őz paraszt:
A nyár, a lomha Nyár.

Boldog, aki az ő fia,
Boldog, akit a Nyár szeret.
Boldogok a Nyár fal,
Az erős emberek.

Boldog, ki mindig útrakezd,
Boldog, kit az élet maraszt,
Boldog, aki vígan kaszál,
Boldog, aki paraszt.

A Nyár, a Nyár legjobb apa,
Oszlja a békét és erőt,
Leveszem url süvegem
A paraszt Nyár előtt.

A Nyár, a Nyár, nem álmodik,
Kaszál, dalol és nem rohan,
Erősen, biztosan arat,
Forrón és boldogan.

En url Őznek gyermeke,
Kengyelűtő beteg vagyok:
Előttem Tél, nyomomban Nyár
S Tavaszkor meghalok.

Rámlép a Nyár győzelmesen
S szól lomhán vígan, könnyedén.
Az én gyermekem volt ez is,
De sietett, szegény.

— XII. Pius pápa rendkívüli üzenete Roosevelthez, Newyork. Az Associated Press jelentése szerint Myron Taylor, Roosevelt rendkívüli vatikáni követe, aki tudvalévőleg visszatért Washingtonba, XII. Pius pápa rendkívüli személyi üzenetét viszi magával Roosevelthez.

— Királyi kihallgatások Szófiában, Szófia. (Rador.) A DNB jelenti: Zagoroff bulgár kereskedelmi miniszter Lipcsébe való elutazását megelőzően kihallgatáson jelent meg Boris királynál. A bulgár uralkodó kihallgatáson fogadta Stamenoff moszkvai-bulgár meghatalmazott minisztert is.

— Fogadás a bucuresti-i német követségen. Bucuresti. (Rador.) Az „Ordinea” jelentése szerint a bucuresti-i német követségen csütörtökön este fogadás volt, amelyen Ion Gurgutu miniszterelnök és felesége, Nichifor Crainic propagandáügyi miniszter és felesége, Pais ellentengernagy légügyi és tengerészeti miniszter, Pellegrino Chigui bucuresti-i olasz meghatalmazott miniszter, a diplomáciai kar tagjai, vezető politikai és közéleti személyiségek is résztvettek. A fogadást német háborús filmek vetítése követte.

— A NÉMET VÁROSSZÖVETSEG HELYETTES ELNÖKE BUDAPESTEN. Budapestről jelentik: Szendy budapesti polgármester meghívására a magyar fővárosba érkezett Harry Götz, a német városszövetség helyettes elnöke. Budapesti tartózkodása alatt a magyar fővárosban rendezendő nemzetközi városkongresszus kérdését tárgyalja meg.

— BIRODALMI MARKA LUXEMBURG ÚJ PÉNZNEME. Tegnapról kezdve Luxemburgban bevezették a németbirodalmi márkát és kezdetét vette a luxemburgi frank becserélése. Tiz luxemburgi frank értékének felel meg egy német birodalmi marka. A rendelet szerint azonban a luxemburgi és belga frank még érvényben maradt. Ezzel egyidejűleg érvénybe lép a szabad fizetési forgalom Luxemburg és a német birodalom között.

— A KORMÁNY CSAK KÉSŐBB AD VÁLASZT A NÉMET KISEBBSÉG KÉRÉSEIRE. Brassó. A brassói Kronstädter Zeitung jelenti: Péntek este dr. Hans Otto Roth szenátor és Schmidt Andreas törzskari vezető megjelentek Ion Gurgutu miniszterelnök előtt, hogy a Német Népközösség legutóbb előadott kérésére a kormány választát átvegyék. A miniszterelnök közölte a német kisebbség vezetőivel, hogy sajnós, még nincs abban a helyzetben, hogy a kormány álláspontját ezekben a kérdésekben közölhesse. Így az ügy elintézése — írja a Kronstädter Zeitung — sajnós, egy héttel eltolódik.

— Lettország beolvadása a Szovjetszövetségbe. Moszkva. A lett parlament vasárnap elhatározó fontosságú ülést tartott. Ezen az ülésen kimondották, hogy megváltoztatják szervezetüket és átalakulnak a legfőbb lett szovjet tanácsná. A lett szovjet elnöke Bergis, volt lett képviselő, Tichenstein eddigi lett miniszterelnököt és ideiglenes államelnököt szovjetelnökségi tanácsaggá, míg Lawis volt lett külügyminisztert az új szovjet külügyi népbiztossága vezetőjévé választották.

— Földrengés Spanyolországban. Madrid. (Rador.) Murciában földrengés volt és a földlökések pánikot okoztak a lakosság körében. A földrengést földalatti morajlás kísérte.

— AZ USA KORMÁNYA NEM ENGEDÉLYEZTE TROCKIJ HOLTTESTÉNEK AZ EGYESÜLT-ÁLLAMOKBA VALÓ SZÁLLÍTÁSÁT. Washington. (Rador.) A DNB jelenti: Az USA-kormány megtagadta az engedélyt Trockij holttestének az Egyesült-Államok területére való szállítása ügyében.

Nagy érdeklődés nyilvánul meg az AAC jubilaris könyve iránt

A vasárnapi számunkból tudta meg a város közönsége, hogy az AAC, Arad nagymultú sportegyesülete újabb kedves meglepetést készített elő a komoly sport barátainak, amikor 40 esztendő fennállása évfordulója alkalmából a klub történetét könyv alakban örökítette meg. A közönség minden rétege nagy érdeklődéssel fordult szerkesztőségünkhöz, hogy mikor és hol kapható majd az ötletes művészi kivitelű történet.

Nagy Imre tollából született 40 esztendő érdekesítő krónikája a napokban kerül a nagyközönség elé és majd annak idején pontosan közöljük, hogy hol szerezhető be, most csupán annyit szövegünk le, hogy ismét megmutatkozott az a széleskörű szeretet amellyel az aradiak a kedvenc atlétacsapatot és annak hivatott vezetőit körülvesszik. Egyformán keresik fel a klub valamennyi volt és mai irányítóját a testvéregyesületek jókívánságaikkal, gratulációikkal, amikor utjára engedte a könyvet mely hivatott arra, hogy megörökítse a nagymultú egyesület negyven hosszú esztendejének minden sport- és társadalmi eseményét. Nem véletlen, hogy ismét azok állanak a klub élén, akik évtizedekkel ezelőtt is ott állottak, hanem dicsőségteljes tény, hiszen annyi éves súlyos küzdelem árán őrizték meg ennek a klubnak jellegét igaz sporttal összeforrot cselejt és családi hatalmas táborát. A szívós, céltudatos munkát siker koronázta és ennek a sikernek újabb jelképe ez az illusztrált, művészi kivitelű történet, melyet minden sportember, minden AAC-tag, minden aradi könyvszekerényben fog megőrizni.

— NÉGYSZAZNYOLCVANNÉGY SZEMÉLYT KÉNYSZERLAKHELYRE UTALTAK. A Monitor Oficial augusztus 24-iki száma belügyminiszteri rendelkezést közöl, amelynek értelmében az államrend védelmérőj szülő törvény értelmében 484 személyt kényszerlakhelyre utáltak.

— CSANG KAJ SEK ATTESZI SZÉKHELYÉT A JAPAN BOMBATAMADÁSOK MIATT. Sanghaj. (Rador.) A Sztófani ügynökség közli, hogy az állandóan megismétlődő japán bombatamadások miatt Csang Kaj Sek marsall elhatározta, hogy székhelyét Csunkingból Shanszi tartomány egy másik városába teszi át.

Mihail tábornokot nevezte ki Olélsége a vezérkar főnökévé

Bucuresti. (Rador.) Olélsége II. Carol király pénteken az alábbi rendeletet írta alá: Gheorghe Mihail tábornok miniszterelnök-helyettes vezérkar főnökévé történt kinevezése után, lemondva miniszterelnök-helyettesi tisztségéről, az alkotmány 16. szakasza alapján elrendeljük:

1. szakasz: A lemondást elfogadjuk.
2. szakasz: Jelen rendelet végrehajtásával a miniszterelnökünket bizzuk meg.

— Ünnepszeg Tuniszban. Tunisz. (Rador.) A Havas iroda jelenti: Ünnepléses szertartással emlékeztek meg a St. Louis székesegyház alapkövetelének évfordulójáról. Ez a székesegyház azon a területen épült, amelyet Hassán bey 1830. augusztusában ajándékozott Franciaországnak az akkor megkötött szerződés értelmében. Reggel Gounot érsek szentmisét celebrált, délután pedig Esteva tengernagy és a bev. képviselőinek jelenlétében óriási tömeg vett részt az ünnepségen. Gounot érsek beszédében a francia és a tuniszi nép közötti barátságot hangsúlyozta.

OLCSÓN és jól vásárol tüzifát Autricht telepeken, Str. DIM. RAICU 11. Telefon: 10-69

— Meghalt a televízió feltalálója. Berlin. (Rador.) A DNB jelenti: Paul Nipkow dr., a televízió feltalálója szívroham következtében, 80 éves korában elhunyt.

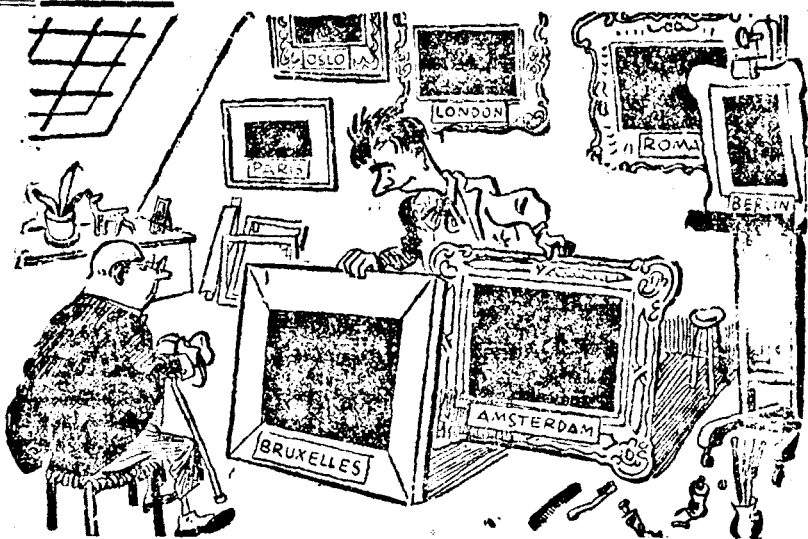
— Sikerült betönni az aninai bányában feltört forrást. Temesvárról jelentik: Hirt adott az Aradi Közlöny arról, hogy az aninai tárnák egyikében sokatlan erővel és tömegben víz tört fel, amely megakasztotta a munkát és ezzel nyolcvan ember vesztette el bizonytalan időre a kenyerét. A forrást most sikerült betönni és ezzel a víz további ömlését megakasztották. A tárnában a napokban már megindul a munka.

— Árellenőrzés Görögországban. Athénből jelentik: A DNB közlése szerint a görög kormány a különböző termékek kereskedelmének ellenőrzésére törvény hozott nyilvánosságra. Ezen új importált és exportált árucikkek árát a kormány ellenőrzi. (Rador.)

— A SZOCIÁLIS MISSZIÓ KÖZHASZNU TANFOLYAMAI. A Szociális Misszió (Str. Greceanu 20 sz. alatt) az idén is megnyitja továbbképző kereskedelmi, gyorsírási, gépírási és nyelvtan-olyvált, amelyeket háztartási főző- és varró, valamint szövészeti, xépkötés és iparművészeti tanfolyammal bővíti ki, 9 hónapi időtartalommal. A kurzusra felvesz olyan növendékeket, akik magukat továbbképezni akarták vagy valamely nyelv elsajátítására törekednek. Bővebb információt minden nap 11 és 12 között a tanfolyam vezetőssége ad. A Szociális Misszió ezen kurzusaitól beolvó tiszta tövedelmét az öreg nők által fenntartott otthonának és árvaházának fejlesztésére kívánja fordítani és az ebédeltelési akciót szerelné támogatni.

— Negyvenmillió leles állami kártérítési igény egy vámkiigazási ügy bünyüvi bonyodalmai során. Bucuresti. David és Anton Fundoianu bucuresti-i ingatlanulajdonosokat egy vámkiigazási eljárás során 19 528 921 lei bírsággal sújtották és a nagyösszegű büntetés biztosítására zárgondnokot neveztek ki az ügyben szereplő társtulajdonosok ingatlanára. A két Fundoianu azonban állandó kellemetlenkedésekkel igyekezett megakadályozni a zárgondnok munkáját, mire most hatóság elleni erőszak, engedetlenség és a közigazgatási hatóságok rendelkezéseinek megszegése címén pert indítottak ellenük és a perben a pénzügyminisztérium 40 millió lei erejéig kártérítési igényt jelentett be.

Korszerű testézet

— ??...
— Hangulatkép éljelt elsötétítéskor...

Munkahallgatások az Uralkodónál

Bucuresti Őfelsége főudvarnagyi hivatalának 82. számú jelentése: Őfelsége augusztus 26-án délelőtt munkahallgatáson fogadta Ion Gîrultu miniszterelnököt, David Popescu tábornok belügy-, Constantin Niculescu hadügy-, dr. V. Gruta igazságügy- és Radu Budisteanu kultuszminisztereket. A délután folyamán Mihail tábornok-szárnysegéd, a nagyvezérkar főnöke és Sidorovici Teofil országfőparancsnok jelentek meg az Uralkodó előtt.

— Pétain tábornagy Franciaország nevelési és közoktatásiügyi kérdéseiről. Genf. A Revue des deux Mondes című lapban Pétain tábornagy nagy cikket írt a nevelés és közoktatás új francia problémáiról. A francia állam fele ebben a cikkében leszögezi, hogy az új szellem térnyerése következtében totális szellemű és egyetlen célkitűzésű iskolákat kell megszervezni, a vidéken egyetemeket kell felállítani és nagy számmal kell új ipari és szakiskolákat létesíteni. Az új iskolai tantervben a család, társadalom, hazaszeretet és szociális humanizmus elveinek kell érvényesülnie.

— Eltemették a toledói érseket. Madrid. Vasárnap temették el Toledóban, nagy gyászszünettel keretében, Goma bíboros-érseket. A gyászszertartáson, amelyet a pápai nuncius végzett, az összes spanyol püspökök segédletével, jelen voltak az egyházi, állami, katonai és párt főméltóságok. A kormányt a külügyminiszter, míg Franco tábornokot Serano Paulo kancelláriai protokollfőnök képviselte.

— NÉMET—ORSZ GAZDASÁGI TANÁCSKOZÁSOK. Berlin. (Rador). A DNB jelent: Az 1940. február tizenegyedikén megkötött német—orszá gazdasági egyezményben foglalt felévi tanácskozások megtartása végett, német küldöttség utazott Moszkvába Snurre tanácsos vezetésével.

Hallgatni arany, beszélni ezüst.

— Laval lapja a szabadkereskedelem híve ellen. Genf. Laval helyettes miniszterelnök lapja, a Moniteur, támadja azokat a franciákat, akik még mindig a szabadkereskedelem hívei. Ezek a franciák — mondja a helyettes miniszterelnök lapjában — nem ismerik a helyzetet és főképpen nincsenek tisztában a jövő alakulásával. Franciaországnak teljes mértékben szakítani kell a múlttal, mert különben nemcsak az új európai rendben, de semmilyen vonatkozásban nem biztosítható az ország felemelkedése az összeomlásból.

Weisz István uriszabó

Str. Eminescu 15 hazaérkezett

— A NÉMETEK SÜLYOS SEBESÜLTEKET KÜLDTEK HAZA. Lyon. (Rador.) A Havas hírszolgálati iroda jelentése: A napokban érkezett meg Lyonba az első vonat azokkal a súlyos háborús sebesültekkel, akiket a németek Svájcban keresztül szállítottak haza. A sebesültek vonatát francia és svájci orvosok, ápolók és ápolónők kísérték s az állomáson a megye főnöke és számos katonai és polgári előkelőség fogadta.

— Trocki merénylője rejtélyes titkos banda kényszerével magyarázza a gyilkosságot. Mexikóból jelentik: Trocki merénylője kihallgatása során azt vallotta, hogy azért követte el a merénylőket, mert egy titkos banda azzal fenyegette meg, hogy ellenkező esetben elteszik láb alól az édesanyját.

— Gyors útemben folyik a narvicki kikötő ujjáépítése. Stockholm. (Rador.) A Stefani iroda jelent: A narvicki kikötő ujjáépítése gyors útemben folyik és néhány hónap múlva a narvicki kikötőből ismét megindulhatnak a szállítások. A lakosság visszatért Narvickba és ma ennek a norvég kikötővárosnak urvanányai a lakosa, mint a háború előtt volt.

— KÉT VASUTI SZERENCSETLENSÉGET JELENT A CFR VEZÉRIGAZGATÓSÁGA. Bucuresti. (Rador.) A CFR vezérigazgatóságához érkezett távirati jelentés szerint a 8012. számú tehervonat Baldovinești állomáson — Galati és Braila között — beleütközött az 55. teherkocsijából álló 855. számú szerelvény utolsó kocsijába. A vagon felborult, más két teherkocsi kisklott. A szerencsétlenséget Savin Dumitru gépész okozta, kit a vizsgálat befejezéséig felfüggesztettek. A kár 100 ezer leire becsülhető. Egy másik vasúti szerencsétlenség történt tegnap a jibleai vasúti állomáson, hol egy tehervonat a 909. számú motorvonatra szállt. Az összeütközés igen heves volt. A motorvonat annyira megrongálódott, hogy ki kellett vonni a forgalomból. A szerencsétlenséget a váltókezelő hanyagsága okozta.

— A zsidók jogi helyzetének rendezéséről szóló törvény végrehajtása a nagyváradi ügyvédkamaránál. Nagyváradról jelentik: A nagyváradi ügyvédi Kamara vezetői összeállították a zsidó ügyvédek és ügyvédjelöltek névsorát, amit a határozat értelmében tíz napra közzé kell tenni a nagyváradi Kamara hivatalos helyiségében. A zsidó ügyvédek névsorának közzéadása egyelőre nem jelent változást. A zsidó törvény szerinti hat hónap múlva szünek meg a zsidó ügyvédek működése. Vita van azonban afelett, hogy a törvény nem értelmezi-e ügyvéd alatt csupán állami ügyvédet, vagyis hatósági jogtanácsost. Ezenkívül a törvény számos kivételt engedélyez, így többek között nem tekinthető zsidónak, akit a háborúban kitüntettek, vagy megsebesült. A törvény egyáltalában nem mondja, hogy milyen háborúban kellett harcolnia az illetőnek, milyen sebesülést kellett szenvednie, vagy milyen kitüntetést kellett kapnia, tehát érvényesnek kell tekinteni mindenféle sebesülést, vagy kitüntetést. Semmiel sem volna indokolható, ha a sebesültek között hármiféle különbséget tennének. Mindezt és egyéb kérdéseket is bizonyára szabályozni fog a végrehajtási utasítás. Ennélfogva a zsidó ügyvédi névsor közzétételének egyelőre semmi jelentősége vagy joghatálya nincs.

— ESKÜVŐ. Ma, augusztus 27-én, kedden este 7 órakor tartja esküvőjét Bodor Sándor miskei református kántor-tanító Bottyan Irén szintén miskei református tanítónővel. Az esketési szertartást Kovács József miskei református lelkész végzi.

Felhívás!

Hírlapi közleményekből az aradi és aradmegyei magyar közönségnek alkalma lehetett tudomást szerezni arról a mozgalomról, mely hivatva van a vidéki szegény magyar társadalomnak szellemi kiválóságokkal megáldott fiatal előtti a tudományos érvényesülés útját megnyitni. Szervezetünk e tanulókat magyar internáumban szeretne volna elhelyezni, de mivel annak megnyitása elé idén tekinthetetlen akadályok álltak, arra kéri az aradi magyar családokat, hogy elhelyezsék érdekükben segítőkészséggel nyitottan. Akiknek módjukban van feleltük gondos ellenőrzést, szeretnénk figyelmeztetést gyakorolni akik meglehetősen tudnának biztosítani és hajlandók a magyar jövőért ilyen nagyobb áldozatokat hozni, vagy legalább is az ellátási díjat szerényebb összegben vállalhatják meg, avagy érdekük érdekében egyéb látható jellel képesek a tanulók sorát irányítani. Jelentsék azt szóval, vagy levél útján szervezetünk iródtájában még e hét folyamán. Az illető iskolavezetőknek jelentéseiket kitűnik, hogy az iskoláztatásra alkalmas egyiket-másikat családtagok, rokonok, barátok, ismerősök, akiknek gyermekeire ezek ösztönző hatással lehetnének, a felkutatásukat különösen ajánljuk.

Arad, 1940. augusztus 24-én.

Dr. PALÁGYI JENŐ.

a Romániai Magyar Népközösség aradi szervezeteinek elnöke.

— Öngyilkos baptista prédikátor. Szombaton a késő éjszakai órákban jelentették az aradi rendőrség ügyeltes rendőrkomiszárjának, hogy Nagy István 78 éves baptista prédikátor a Radnai-ut 135. számú lakásán öngyilkossági szándékból felakasztotta magát. Mire a szomszédok tetőt észrevették, a baptista prédikátor már halott volt. A vizsgálat megindult és annyi állapított meg, hogy Nagy István súlyos beteg volt és ezért vált meg az élettől. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

Gyakrabban vétekezünk, ha sokat tesegünk.

— Árlejtések az aradi városházán. Szeptember tizenhetedikén reggel 8 órakor gépkocsiszín építésére a vágóhídon, 465.820 lei előirányzattal 8 óra 30 perc. kor 1200 négyszögölnyi terület eladása (4874 telekkönyvi szám, Nicolae Bolcas-uca, a városi kertészet mellett), 9 óra 30 perc. kor a Felsőtemető gazdálalt kerestjeinek és síremlékeinek, valamint vaskerítésre, színek eladása 12 órakor ugyanez az Alsótemető vonatkozásában. Felvilágosításokkal a város gazdasági ügyosztálya szolgál (árlejtési hivatal 104-es számú szoba).

— HALALBÜNTETÉS VÁR A BRAILAI PÉNZÜGYI TISZTVISELŐ GYILKOSÁRA. Braila. Tavaly novemberben Badea Mihalache, a brailai városháza gépkocsivezeetője előre megfontolt szándékkal meggyilkolta Ionescu Petret, az adóhivatal főnökét és utána az adóhivatal pénztárából 375.000 leit lopott el. A gyilkosnak sokáig nem jutottak nyomára, mert a gépkocsivezeető kitűnően ismerte a gyilkosságot, megjelent az áldozat temetésén is, ahol fennhangon dicsérte az elhunyt erényeit. Csak hónapokkal később sikerült a gyilkosságra fényt deríteni és ekkor letartóztatták a gépkocsivezeetőt, aki addig a városban becsületes ember hírében állott. A gépkocsivezeető tudományos vallomást tett és egyebek között azt is elmondotta, hogy a meggyilkolt hivatali elődjét is el akarta tenni láb alól, de akkor nem sikerült a terve. Tekintettel arra, hogy előre megfontolt szándéku rablógyilkosságról van szó, a gépkocsivezeetőre halálbüntetés vár.

Hivatalos jelentés a rekvirálásokról

Temesvár. A következő hivatalos jelentést hozták nyilvánosságra:

„Magasabb helyről érkezett rendelkezés alapján értesítjük Temes-Torontál megye lakosságát, hogy a megye egész lakosságánál, nemzeti különbségre való tekintet nélkül részleges rekvirálásokat tartanak. A rekvirálások a vonatkozó törvény idevágó rendelkezései alapján folynak.

A rekviráló bizottságok faluról-falura járva jelennek meg mindenütt, hogy ne akadályozzák meg a folyamatban lévő gazdasági munkákat.

A jelen rendelkezéstől való eltérést vagy a megyei prefektúrán, vagy a hadkiegészítő parancsnokságon kell bejelenteni.

POPOVICI VIRGIL ezredes, Temes-Torontál megye prefektusa, NASTURAS ezredes, a hadkiegészítő parancsnokság vezetője.

— Már szeptemberben megkezdődik Németországban a téli segélyakció. Berlin. A Vezérrendelvény a világhírűvé vált és kitűnően megszervezett, többszertendős multital rendelkező birodalmi téli segélyakció, az úgynevezett „Winterhilfswerk” már ez év szeptember elsején megkezdte működését.

— Kötő lesz a francia szőlőtermés. Páris. A francia bortermővidékek szőlőtermése olyan kitűnőnek ígérkezik, hogy hivatalos megállapítás szerint 20 millió hektóliterre van kilátás.

— Finn—német labdarugó mérkőzés. Berlin. Vasárnap, szeptember elsején Finnország—Németország válogatott labdarugócsapatai játszanak Leipzigban.

— RITKÁN ÉR BAI, HA KEVESEI BESZÉLUNK, ANNÁL GYAKRABBAN, HA SOKAT.

— Öngyilkosságot követett el Bucurestiben egy alezredes. Bucuresti. Strat alezredes ma reggel hivatali szobájában három revolvergolyóval öngyilkosságot követett el. A lövések szívét érték és azonnali halálát idézték elő. Az alezredes öngyilkossága annál érthetőbb, mert viselkedése egyáltalán nem árulta el, hogy ilyen tette készült. Az öngyilkos holttestét a törvényszék bonctani intézetébe szállították. A vizsgálat megindult.

A HATÁRERŐK UGYÉNKSÉG 16-95
u. telefon száma:

— TAVIRATILAG ELMOZDÍTOTTA A BELÜGYMINISZTER A CAMPULUNGI RENDŐRSÉG VEZETŐJÉT ÉS BÜNYGYI OSZTALYFŐNÖKÉT. Campulung. Bucuresti jappejentesek szerint David Popescu belügyminiszter, miután táviratilag számos panasz érkezett hozzá, Radu Turcanu őrnagy, a campulungi rendőrség vezetője és Aurel Braha rendőrtiszt bünygyi osztályfőnök ellen sürgős vizsgálatot rendeltek el, amelyet Andreescu rendőrségi fejező folytatott le. A vizsgálat nyomán a belügyminiszter táviratilag áthelyezte Radu Turcanu őrnagyot Beszterceaszódra, Aurel Brahat pedig Murgulescu váradornai rendőrtiszttel változtatta fel. A campulungi csendőrség élére a belügyminiszter Berzescu csendőrnagyot állította. Az intézkedésekről értesítették Marosiu dr.-t, a sucevai tábla főügyészét, aki öt nap óta folytat már vizsgálatot az említett rendőrségi vezető ellen beérkezett panaszok ügyében.

— MEGSZÖKÖTT A SZATMARI FOGHÁZ EGYIK RABJA. Nyáron és ősszel, a mezeimunkák idején, amikor a fogházból kivezényelt rabok felett a felügyelet nem lehet elég szigorú, gyakran történnek szökések. A szatmári ügyészségi fogház elítélte közül is több szökött meg az utóbbi hetekben. Legutóbb Pop János játszotta ki az örök éberségét. Pop Jánost az alvilágban „Jancsinak” nevezték. Kisebb-nagyobb lopásokból tartotta fenn magát, mivel a munkát gyűlöli. Tavasszal utolérte a bűnözők végezte: pulykalopáson érték és ezért egy év fogházzal és ötezer lei pénzbüntetéssel sújtották. A napokban zabarántásra vezényelték ki. Munka közben eltűnt, de csak este vették észre, hogy hiányzik. Az ügyészség körözlevelet adott ki ellene.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:

KEDD:

HAJÓS gyógyszerész, Bulev. Regina Maria 8.
NIEDERMAYER gyógyszerész, Str. Gojdu,
KAIN gyógyszerész, Calea Banatulul 1.

SZERDA:

WEISZ gyógyszerész, Piata Avram Iancu 12
JANKA gyógyszerész, Bulev. Reg. Ferdinand
Dr. DICK gyógyszerész, Str. Mărăsesti.

Adakozzunk a magyar közművelődésre!

A Magyar Népközség könyvtára minden magyarnak rendelkezésére áll díjtalanul, A tárgymutató elkészítése előtt könyvadományok szíves beküldését kérjük a Iosif Vulcan ucca 12. szám alatt levő Központi Irodába

SPORT KÖZLÖNY

Kisorsolták a nemzeti bajnokság A) csoportjának őszi fordulóját

Szeptember 1-től december 8-ig tartanak a küzdelmek

A nemzeti bajnokság csoportbeosztása, úgy látszik, tényleg végleges, mert a nemzeti bajnoki bizottság már az őszi forduló küzdelmeit is kisorsolta. Arad és Nagyvárad tehát képviselő nélkül maradt, míg Kolozsvárt két csapat is képviseli az első kategóriában. A teljes őszi sorsolás az alábbi:

SZEPTEMBER 1: FC Craiova—Rapid, Universitatea—FC Braiila, UDR—Unirea Tricolor, FC Ploesti—Mures, Venus—Ripensia, Gloria CFR—Victoria, Sp. Studentesc—Mica

SZEPTEMBER 8: Rapid—Mica, Victoria—Sp. Studentesc, Ripensia—Gloria CFR, FC Ploesti—Venus, Unirea Tricolor—Mures, FC Braiila—UDR, FC Craiova—Universitatea.

SZEPTEMBER 15: Universitatea—Rapid, UDR—FC Craiova, Mures—FC Braiila, Venus—Unirea Tricolor, Gloria CFR—FC Ploesti, Sp. Studentesc—Ripensia, Mica—Victoria.

SZEPTEMBER 29: Rapid—Victoria, Unirea Tricolor—Mica, FC Braiila—Sp. Studentesc, FC Craiova—Gloria CFR, Universitatea—Venus, Ripensia—Mures, FC Ploesti—UDR.

OKTÓBER 6: UDR—Rapid, Mures—Universitatea, Venus—FC Craiova, Gloria CFR—FC Braiila, Sp. Studentesc—Unirea Tricolor, FC Ploesti—Mica, Victoria—Ripensia.

OKTÓBER 13: Unirea Tricolor—Rapid, FC Braiila—Victoria, Ripensia—Mica, Sp. Studentesc—FC Ploesti, Universitatea—Gloria CFR, UDR—Venus, FC Craiova—Mures.

tesc—FC Ploesti, Universitatea—Gloria CFR, UDR—Venus, FC Craiova—Mures.

OKTÓBER 20: Mures—Rapid, Unirea Tricolor—Universitatea, Sp. Studentesc—UDR, Victoria—Venus, Mica—Gloria CFR, FC Ploesti—Ripensia, FC Braiila—FC Craiova.

NOVEMBER 3: Rapid—FC Ploesti, FC Braiila—Ripensia, Unirea Tricolor—Victoria, FC Craiova—Mica, Universitatea—Sp. Studentesc, UDR—Gloria CFR, Mures—Venus.

NOVEMBER 10: Sp. Studentesc—FC Craiova, UDR—Universitatea, Gloria CFR—Mures, Victoria—FC Ploesti, Ripensia—Unirea Tricolor, Mica—FC Braiila, Venus—Rapid.

NOVEMBER 17: Unirea Tricolor—FC Craiova, Universitatea—Ripensia, Mica—UDR, Mures—Victoria, Venus—Sp. Studentesc, Gloria CFR—Rapid, FC Ploesti—FC Braiila.

NOVEMBER 24: Ripensia—FC Craiova, Victoria—Universitatea, UDR—Mures, Mica—Venus, Gloria CFR—Sp. Studentesc, Unirea Tricolor—FC Ploesti, Rapid—FC Craiova.

DECEMBER 1: FC Craiova—FC Ploesti, Mica—Universitatea, Victoria—UDR, Mures—Sp. Studentesc, Venus—Gloria CFR, FC Braiila—Unirea Tricolor, Rapid—Ripensia.

DECEMBER 8: FC Craiova—Victoria, Universitatea—FC Ploesti, Ripensia—UDR, Mica—Mures, Venus—FC Braiila, Gloria CFR—Unirea Tricolor, Rapid—Sp. Studentesc.

Kitünően mutatkoztak be az újoncok a magyar nemzeti bajnokság őszi nyitányán

Salgótarján legyőzte a Szent István-kupagyőztes Törekvést

Budapest. A magyar nemzeti bajnokságban vasárnap kezdődtek meg a küzdelmek és az első fordulónagyszerűen megállták helyüket a bajnoki mezőny újoncai. A SalBTC legyőzte a Szent István serleg nyertesét, a Törekvést, de győzelemmel mutatkozott be a WMFC és BSzKRT is. A bajnoki táblázaton az első forduló után a SalBTC vezet a Szolnok és az Ujpest csapatai előtt. A tabella így fest:

1. SalBTC	1 1 - - 2 0 2
2. Szolnok MÁV	1 1 - - 1 0 2
3. Ujpest	1 1 - - 4 1 2
4. BSzKRT	1 1 - - 3 1 2
5. Szeged FC	1 1 - - 3 2 2
6. WMFC	1 1 - - 4 3 2
7-8. Ferencváros	1 - 1 - 2 2 1
7-8. Gamma	1 - 1 - 2 2 1
9. DiMÁVAG	1 - - 1 3 4 -
10. Haladás	1 - - 1 2 3 -
11. Elektromos	1 - - 1 1 3 -
12. Tokod	1 - - 1 1 4 -
13. Kispeszt	1 - - 1 0 1 -
14. Törekvés	1 - - 1 0 2 -

Beszámolunk a következő:

Ferencváros—Gamma 2:2 (2:0). Az első félidőben a Ferencváros volt fölényben és Gyetvai, valamint Finta góllal vezetett, de szünet után a Gamma Turay II. és Kovács góllaival egyenlített.

Szolnok MÁV—Kispeszt 1:0 (0:0). Egyenlő erők küzdelméből a szerencsésebb csapat került ki győztesként. Az egyetlen gólt a befejezés előtt 5 perccel Fazekas szerezte csapatának.

WMFC—DiMÁVAG 4:3 (3:1). Izgalmas küzdelem után győzött a csepeli csapat, Pintér és Szabadkai góljaival Fazekas válaszolt, de Szabadkai még szünet előtt újabb gólt lőtt. Szünet után Feljölő öngóljával 4:1 az eredmény, majd Barná (11-esből) és Berecz szépítettek.

Szeged FC—Haladás 3:2 (1:1). Változatos játék után nyert a Szeged. Mester gólját Mészáros egyenlített, de szünet után Kisuczki és Hajdu góljaival csak Szabó tudott válaszolni.

SalBTC—Törekvés 2:0 (1:0). A határozottabb csapat nyerte a mérkőzést. Az első félidőben Laczkó a másodikban Jenőfi lőtte az érlekes mérkőzés góljait.

BSzKRT—Elektromos 3:1 (1:1). A villamoscsapatok találkozója az újonc győzelmét hozta. Bene gólját még Huszár egyenlítette, de a második félidőben Szabó III. és Bene a BSzKRT javára fordították az eredményt.

Ujpest—Tokod 4:1 (1:1). A honi csapat csak az első félidőben volt egyenrangú ellenfél, szünet után az ujpesztiek nagyobb játékkészsége révénre jutott.

Az AAC csapata nyerte a Szablóczky vándordíjas old-boys-tornát

A Szablóczky vándordíjas oldboys-bajnokságban még egy forduló ugyan hátra van, de az AAC elsőségét már mi sem veszélyeztetni. Vasárnap három mérkőzés volt műsoron, de két mérkőzés, a Gloria, illetve a Crisana meg nem jelenése miatt elmaradt és így a mérkőzések pontjait a Birók, illetve az AAC kapták. A harmadik mérkőzésen az Unirea és az ATE megosztották a pontokat.

A táblázat így alakult.

1. AAC	6 5 1 - 16 5 11
2. Astra	6 4 1 1 10 4 9
3. Birók	6 4 - 2 26 12 8
4. ATE	7 2 3 2 12 13 7
5. Gloria	6 2 1 3 9 12 5
6. Crisana	7 1 3 3 8 19 5
7. Unirea	6 1 1 4 10 15 3
8. Hakoah	6 1 - 5 8 19 2

Az egyetlen megtartott mérkőzésről a következőkben számolunk be:

Unirea—ATE 2:2 (2:0). Az Unirea többet támadott és sikerült is Mucsi I. és Theimer révén kétféle előnyre szert tenni. Szünet után az ATE kerekedett felül és Tóth, valamint Katona góljaival egyenlített. Biró Karlich.

O Ifjúsági bajnokság. Vasárnap egy ifjúsági bajnoki mérkőzést bonyolítottak le, amelyen az AAC 1:0 (1:0) arányban győzött az AMTE ellen.

O Egyéb belföldi eredmények: Temesvár: Electrica—Ripensia 3:2 (2:1). Kinizsi—Patria 16:1 6:0. Bucuresti: Venus—FC Ploesti 4:1 (0:1). Constanta: Rapid—Victoria 9:1 (6:0). Craiova:

Unirea Tricolor—FC Craiova 8:4 (4:2). Kolozsvár: Victoria—Kolozsvár vegyes 3:1 (1:0). Lupény: Minerul—Universitatea 3:2 (1:0). Petrozsény: Jiul—Universitatea 6:2 (3:2).

O A CFR nyerte az országos vízilabda-bajnokságot. A nemzeti uszobajnoki versennyel kapcsolatosan megrendezett országos vízilabda-bajnokságot a CFR Bucuresti csapata nyerte meg. A második forduló eredményei a következők voltak: Universitatea—MSE 3:1. ILSA—CFR Bucuresti 5:5, a harmadiké: CFR Bucuresti—Universitatea 3:0. ILSA—MSE 2:1. A végeredmény tehát: 1. CFR 5 pont, 2. ILSA 5 pont, 3. Universitatea 2 pont, 4. MSE 0 pont.

Magyar újoncok kapásból!

A magyar tenisz-bajnokságban a női egyest Körmöczy nyerte, aki a döntőben Somogyi 6:2 6:2 arányban győzte le. Az ifjúsági fiúk versenyén a döntő: Katona—Fehér 7:5 6:1, a női párosban az elődöntők: Körmöczy, Jussits—Botond, Vargáné 6:3 6:2. Florian, Tonoli—Somogyi, Szilvássy 6:2 6:4.

Budapest vasárnap bonyolították le az 1500 méteres távúszó-bajnokságot, amely a várokozásnak megfelelő eredménnyel végződött: 1. Táos 20 p. 00.8 mp. 2. Gróf 20 p. 08.8 mp. 3. Vörös 20 p. 46.4 mp.

A Postás sportegylet atlétikai versenyt rendezett Budapesten, amelynek főbb eredményei a következők: 100 m.: Gvenes 11 mp. hármasugrás: Dusnok 1359 cm. 5000 m.: Lendvai 15 p. 26.2 mp. 110 m. gát: Hidas 15.2 mp. diszkosz: Kulczy 4682 cm., távolugrás: Zaiky 698 cm., súly: Nemet 1464 cm., gerely: Galy 5008 cm., kalapács: Kemény 4663 cm.

Barátságos edzőmérkőzések

A bajnokság megkezdése előtt egész sor barátságos edzőmérkőzést bonyolítottak le a csapatok; többek között Aradon játszott a Mica, amely a Crisana elleni — elmaradt — minősítőmérkőzésre utazott Aradra. A mérkőzésekről az alábbiakban számolunk be:

Mica—Astra 4:1 (2:0). Az Astra kemény ellenfél volt az új A) ligás egyesület számára. Körmöcsányi és Popa (2-2), illetve Valea lőtték a gólokat. Biró: Burdan.

Gloria—Crisana CFR 5:2 (2:2). Szép játék után győzött a Gloria. Mladin (2), Mercea (2) és Fritz, illetve Durgheu és Madács szereztek a gólokat. Biró: Burdan.

ATE—Hakoah 3:1 (1:0). Változatos küzdelemben győztek a tornászok. A gólokat Barbu (2) és Tóth, illetve Bahner II. osztózkodtak. Biró: Theimer.

AMTE—Egyetértés vegyes 9:1 (5:0). Az AMTE legjobb csapata biztosan győzött az Egyetértés kombináltja ellen.

AAC—Birók 5:2 (2:0). Biztos győzelem. Góllövők: Kozsnyica (2), Régnér III. (2), Vass, illetve Gencsv (11-esből) és Igna. Biró: Féder.

Hakoah III.—ATE III. 3:3 (2:1).

Országos csucs-eredmények a nemzeti atlétikai bajnokságok során

Bucuresti. Az országos atlétikai bajnokságokat szombaton és vasárnap bonyolították le Bucurestiben és a bajnokok a következők: 100 m.: Moinea 10.8 mp. ifjúsági rekord, 5000 m.: Dinu Cristea 15 p. 47.6 mp., görög diszkoszvetés: Gurau 3824 cm., 800 m.: Kiss 1 p. 55.8 mp. országos rekord, magasugrás: Stoichitescu 170 cm., kalapácsvetés: Biró 4462 cm., 200 m.: Moinea 22.1 mp. diszkosz: Havalet 4450 cm., 1500 m.: Kiss 4 p. 06.5 mp., rud: Bánffy 350 cm., hármasugrás: Calistrat 1416 cm., 400 m. gát: Kiss L. 58.1 mp., gerelyvetés: Hausladen 5336 cm., 400 m. Kiss 50.9 mp., 10.000 m.: Dinu Cristea 33 p. 22.2 mp., távolugrás: Stoichitescu 652 cm., súlydobás: Gurau 1430 cm., 110 m. gát: Stelorian 16.6 mp., ifjúsági csucs. ifjúsági csucst állított meg fel Hausladen a gerelyvetésben, aki versenyen kívül 5500 cm.-t dobott. Cristodorescu az 5000 m. futásban 16 p. 35.5 mp.-el. Talmaciu a 800 m. futásban 1 p. 56.7 mp.-el. Forgács a kalapácsvetésben 3872 cm.-el.

Craznic dr. nyerte az AAC old-boys teniszversenyét

Vasárnap délelőtt és délután bonyolították le az AAC pályán az oldboys teniszverseny férfi egyesének hátralevő mérkőzéseit és a versenyt Craznic dr. nyerte meg szép és élvezetes küzdelem után. Az elődöntőben Fehér AKE és Pataky AAC kerültek össze és a két játékos hatalmas küzdelmet vívott a döntőbe való jutásért. Az első szettet Fehér 6:4 arányban nyerte, a másodikát viszont Pataky nyerte 6:4-re. A döntő szettben Fehér már 3:0-ra vezetett, de Pataky ezután 3:2-re javított. Fehér megnyerte a negyedik gémét is, de ezután úgy látszott, hogy Pataky kerekedik felül, mert 5:4-re huzott el. Ekkor ismét Fehér kerekedett felül és a döntő szett II. lik gémjét óriási harc után megnyerte, az utolsót pedig könnyen fejezte be. A döntőt délután bonyolították le és itt Craznic dr. Gloria és Fehér AKE mérték össze erejüket. Az első szettben fej-fej mellett haladt a két versenyző és végül is 11:9 arányban győzött Craznic dr. Fehérnek ekkor már mutatkoztak a déli mérkőzés miatti fáradtság jelei és a második szettben Craznic dr. aránylag könnyen nyerte meg 6:0 arányban. A végső sorrend tehát a következő: 1. Craznic dr. Gloria, 2. Fehér AKE, 3. Vámos AAC és Pataky AAC.

TEKESPORT

Jó egyéni és csapateredmények a vasárnapi versenyeken

A vasárnap tekeműsorán két egyéni és egy hatos csapatverseny szerepelt a barátságos jellegű edzőmérkőzéseken kívül, mely versenyeken úgy az egyéni, mint a csapatversenyeken, tekézőink egyre emelkedő játékkészségről tettek tanúságot. A vasárnapi versenyek eredményei a következők:

AZ UJONC GUTENBERG ELSŐ VERSENYE
A teljes siker jegyében folyt le, mikor is a nyomdászok pompás rendezői készségükről tettek tanúságot és hibátlanul lefolytatott versenyükön tekézőink csaknem teljes számban résztvettek. A verseny egyéni részében, különösen a helyezésekért folyt a nagy küzdelem, végül pedig a rádobások után a következő sorrend alakult ki: 1. Farkas Endre 18 fával, 2. Nedabilek (Gut.) 15 fa, 3. Hévízi (Met.) 16 fa, 4. Brunhuber (AAC) 16 fa, 5. Baróczi (AAC), 6. Nuvér (Fort.). Bupte és Mezei S. értek el még 16 fát.

A csapatversenyben valamennyi egyesületünk hatos csapata részt vett és nagy küzdelem után respektábilis eredménnyel a Prieteni csapata győzött (34+27+34+26) 121 fa eredménnyel. Második az AAC csapata lett 116 fával (25+27+37+27), harmadik pedig a Mezalurgistul (35+25+26+26) 112 fával. A Tricolor 106 fa, a Fortuna 99 fa, az Infratirea 92 fa, a Gutenberg 83 fa és a Transilvania 81 fa eredményt értek el. A mérkőzéseket Peja vezette le.

A verseny után a Gutenberg társasvácsora keretében erősített meg a barátságot a többi egyesület vezetőivel.

AZ INFRATIREA EGYÉNI VERSENYE mindaddig, ezúttal is jól sikerült és úgy a hölgyek, mint a férfiak részére kiírt egyéni versenyekben élénk vetélkedés volt. A Nagy Béla versenypályáján lefolyt küzdelem, a többszörös holtversenyeket elődöntő rádobások után a következő eredményeket hozta:

Hölgyek versenyében holtverseny után első Brasován Rózsika lett 9 fával, második Fogarassy-né 9 fával, harmadik Sojárné 8 fa, negyedik Walterné 8 fával.

Férfiak versenyében: 1. Pascu Oheorghe (Infr.) 22 fa, 2. Dobre (Infr.) 18 fa, 3. Strzalka (Priet.) 17 fa, 4. Nuvér (Fort.) 17 fa, 5. Nagy II. (Infr.) 17 fa, 6. Strifler (Priet.) 16 fa, 7. Hanga (Priet.) 16 fa, 16 fát ért el még Varga I. és II. (Tric.), Fatudy és Balli (Infratirea).

AZ INFRATIREA HAZI EGYÉNI VERSENYE kedden és pénteken este rendezte meg a Nagy Béla vendéglőben levő versenypályáján, mely alkalommal minden fára 3-3, összesen 27 dobást eszközölnék a versenyzők, majd utána 12 dobást verző fára. E házi verseny fogja a jövőbeni csapatösszeállításuk alapját adni.

Hirdessen az Aradi Közlöny-ben!

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Az aradi kivetési pénzügyigazgatóság tájékoztatója az 1 leies nemzetvédelmi illeték alól való mentességről

Az aradi pénzügyigazgatóság a pénzügyminisztérium augusztus 8-án kelt 196.379. számú rendelete alapján, amely az 50 leien aluli vásárlásokra és fogvasztásokra a 2 százalékos nemzetvédelmi adó helyett 1 leies fix illetéket rótt ki, most közli, hogy a kisfogyasztók könnyítésére a minisztérium augusztus 16-án 193.026. sz. alatt módosító rendeletet adott ki, amely szerint különböző cikkek 10 leit meg nem haladó vásárlásánál illetve eladásánál nem kell az egyleies nemzetvédelmi illetéket fizetni. A pénzügyigazgatósági közlemény felsorolja, hogy

azok kereskedések, amelyekre ez a könnyítés vonatkozik, a következők: könyv- és papír-, fűszer és vegyeskereskedés, kézimunkafonal és kelleküzletek, rö-

vidáruüzletek, tésztasütődék, pékségek, korcsmák, népszállók és vendéglők (ezekben a szeszital nem mentesül az illeték alól), valamint mindazon falusi kereskedések, amelyek a fenti cikkeket árulják. Más szakmákra a mentesség nem vonatkozik.

Viszont az 1 leies illeték alól is mentesek mindazok a cikkek, amelyek a 2 százalékos nemzetvédelmi illeték alól általánosságban mentességet élveznek.

A mentesség ellenére a felsorolt üzletek tulajdonosai kötelesek a 10 leien aluli eladásokról is fizetési legvártat kiállítani a rendszeres számla-füzetből, csak bélyeget nem ragasztanak rá.

Tizenöt-tizenhatmillió tonnával kevesebb gabona áll Európa rendelkezésére, mint amennyire szükség van

Azok, akik a gabona világkereskedelmi adatait jól ismerik, azt állítják, hogy hosszabb háború esetén Európa zavarokkal fog küzdeni. Európa, ha ezt a világrészt, mint zárt egészet tekintjük, távoztól sincs abban a helyzetben, hogy magát kenyér- és takarmány magvakkal elláthassa. Az 1934-1939 évi átlagot tekintve, az európai szárazföld évente az alábbi mennyiségeket hozza be az európai területre:

Buzában 4.081, lisztben 385, tengeriben 3.735, árpában 1.004, zabban 507, összesen 9.712 ezer métermázsát.

Normális viszonyokat tekintetbe véve az európai szárazföldnek tehát saját termésén kívül mintegy 10 millió tonna másvilágrészi behozatalra is szüksége van, hogy az európai lakosság és állatállomány, kenyér és takarmánymagvakban meg-

felelő mennyiséget fogyaszthasson. Tekintettel azonban arra, hogy az idén szinte egész Európában nem volt megfelelő időjárás, továbbá, hogy a katonai behívások és háborúk miatt a termés be-takarítására sem állott elegendő munkaerő a mezőgazdaság rendelkezésére, fel kell tételezni, hogy Európa szokásos termény-mennyisége ez évben legalább öt százalékkal kisebb, mint más években volt. Mivel Európa szemes terményekben, az átlagban, mintegy 120 millió tonnát termel, az öt százalékos aratási csökkenés 6 millió tonnát tesz ki, ami más szóval annyit jelent, hogy Európának legalább 15-16 millió tonna gabonát kellene a többi világrészből behozni, hogy az ellátás zavartalan lehessen. Erre a behozatalra a háború folyamán elrendelt blokkad miatt lehetősége nincs.

Szállítási költségek kétszázalékos illetéke

A kétszázalékos nemzetvédelmi adótörvény 14. szakasza szerint a szállítási költségek után le kell róni a nemzetvédelmi adót. Ha a szállítás az arba belkalkuláltatott (az vevő telephelyén eladott áru), vagy ha a franco a számlaösszeghez hozzáadott, akkor a számla értéke után lerótt nemzetvédelmi adóval rendezést nyert a szállítási költség nemzetvédelmi adója is. Ha azonban az áru az eladó gyártelepén adott el, úgy a fuvarozási és szállítmányozási költség után le kell róni a bélyeget és pedig a fuvarlevélen és egyéb szállító-okmányon. Amint tehát az áru rendeltetési helyére érkezik, a vevő köteles ezeket az okmányokat bélyegezni.

Ha a szállítást szállítmányozó és fuvarozó váltalati végzi, akkor számlát tartozik kiadni, (vagy fizetési jegyzéket) a megfelelő nemzetvédelmi bélyeggel. Ha a fuvarozást alkalmi fuvaros (parasztfuvaros) végzi és az nem ad ki jegyzéket a fuvardijról, akkor a vevő tartozik jegyzéket készíteni és azt az árurol kapott számlához csatolni. (Feltüntetendő a fuvaros neve, a fuvarbér és kelet). Erre a jegyzékre kell tenni a nemzetvédelmi bélyeget. Végül áll az az eset, amikor a vevő saját járművel végzi a fuvarozást. Ebben az esetben szintén jegyzéket csatol a számlához és azon a megtett utat részletezi és felragasztja a helyi szokás szerinti fuvar után járó nemzetvédelmi bélyeget.

A szahkciók, mindezek elmulasztása esetén, a törvény 22. szakaszában emlelt bütség, azaz a bélyegérték tízszerese és 1000-50.000 lei bírság.

A szállítmányok után járó nemzetvédelmi adó alól mentesek azoknak az áruknak a szállítási költsége, amelyek önmaguk is mentesek ezen adó alól, továbbá amikor a gyár, vagy nagykereskedés saját lerakatahoz szállít, tehát nincsen tulajdoncsere. Ilyen esetekben a számlához pró forma szállítási jegyzék csatolandó, amelyből a mentesség alapja kifutik.

= Megállapították a kolozsvári hatóságok részére szállítandó tűzifa hatósági árát. A CAPS, amely Kolozsvár hatóságait és közigazgatásait tűzifával látja el, a hatóságok részére szállított fa árát vágononként 9300 leiben az intézmény udvarán pedig 10.200 leiben állapította meg.

= ÖTSZÁZHETVENNYOLC MILLIÓ DOLLÁR ÉRTÉKŰ PORTUGÁLI ARANYAT SZÁLLITOTTAK NEWYORKBA Lisszabon. A portugál Nemzeti Bank 578 millió dollár értékű aranyat küldött Newyorkba.

= A román vámrendszerbe vonják be a cseh-morva védőükrézet. Berlii jelentés szerint a napokban megtörténik a cseh-morva védőükrézetnek a román vámrendszerbe való beolvasztása. Ezzel a beolvasztással egyidejűleg megszűnik annak a lehetősége, hogy a cseh devizát nemzeti közti fizetési eszközként felhasználják.

= Felvétel a radnóti Gazdasági Iskolába. A radnóti román kat. Gazdasági Iskola immár 6 éve fejt ki eredményes működés a földművelés és a gazdasági társadalom színvonalának emelése érdekében. Az iskola szerencsés fekvése az: az óriási előny nyújtja, hogy egyrészt könnyen megközelíthető másrészt a gazdaság minden ágában kiképzést ad. Az állattenyésztésben és a növénytermesztésben kívül konyhakertészet, gyümölcsstermesztés, méhészet, szőlőművelés, dohány- és cukorrépa-termelés is gyakorlói módon elsajátítható. Az iskola tartama 2 év. A tanév október hó 1-ig lehet beiratkozni személyes jelentkezéssel, vagy írásban. Tekintettel arra, hogy a felvételi csak korlátozott számban és a jelentkezés sorrendjében történik, jó arra mielőbb jelentkezni. A felvételtől mindenkit értesít és közelebbi tájékoztatást ad az iskola igazgatósága Direcțiunea școlai de agricultură Iernut, jud. Târnava-Mic.

Uj rendelet-törvényekkel szabályozták az ócskavas és az ócska gumianyagok szétosztását és vásárlását

Tizenöt napon belül be kell jelenteni az ócskavas és ócskagumi készleteket

A Monitorul Oficial augusztus 24-iki keltezésű száma két fontos rendelet-törvényt közöl a régi gumiáru és az ócskavas gyűjtéséről és elosztásáról. Az első rendelet-törvény értelmében az ország területén lévő összes régi gumianyagokat a hadfelszerelési minisztérium rendelkezésére kell bocsátani. Régi gumianyag alatt a jelen rendelet-törvény értelmében bármilyen gumitárgyat, vagy olyan tárgyat értenek, amely összetételében gumit tartalmaz és amelyet már nem lehet arra a célra felhasználni, amelyre eredetileg készült. Ilyenek például: a régi autógummik, gumicsövek, lemezek stb. Ugyancsak régi gumianyagnak tekintik azokat a hulladékokat, amelyek üzemekben javítások vagy a gyártás alkalmával akár a régi, akár az új gumianyagokból megmaradnak.

Mindazok, akik öt kilogrammnál nagyobb mennyiségű régi gumianyaggal rendelkeznek, kötelesek ezeket a mennyiségeket a rendelet-törvény megjelenésétől számított 15 napon belül jelenteni. Ezt követően pedig minden hónap tizedikéig kell a régi gummikészleteket bejelenteni. A bejelentéseket a városi, illetve községi előjáróságokhoz kell eljuttatni. Ezek a bejelentések bélyegmentesek. Azokat, akik ennek a kötelezettségnek nem tesznek eleget, kétezer leitől tízezer leig terjedő bírsággal sújtják. A régi gumianyagok ezen túl csak azon állami és magánvállalatok részére adhatók el, amelyek az összevásárlásra a hadfelszerelési minisztériumtól felhatalmazást kapnak. A hadfelszerelési minisztérium rendeletileg állapítja meg a régi guminyoművek eladási és vételárát, valamint azt a mennyiséget, amelyet az egyes vállalatok vásárolhatnak. Abban az esetben, ha valaki akár saját készletéből is felhasználja régi gumianyagot, anélkül, hogy erre a hadfelszerelési minisztériumtól felhatalmazása lenne, ötezer leitől 20 ezer leig terjedő bírsággal sújtatható. A rendelet-törvény értelmében külön vidéki bizottságok alakulnak, amelyek a rendelet-törvény elleni kihágásokat megállapítják. Az említett

bizottságok elnöke a hadfelszerelési minisztérium kiküldöttje, míg tagjaiként a nemzetgazdasági minisztérium és az érdekelt gyárak egy-egy megbízottja szerepel.

Mindezek az intézkedések a rendelet-törvény indokolása értelmében azért váltak szükségessé, mert a gumiiáruk behozatala elé akadályok gördülnek.

Ami az ócskavas összegyűjtésének és eladásának szabályozását illeti, az erről szóló rendelet-törvény kimondja, hogy az összes ócskavas mennyiségeket a hadfelszerelési minisztérium rendelkezésére kell fenntartani. Ócskavas alatt a régi gépek, szerszámok leszereléséből származó régi vasat, valamint azon gépeket értik, amelyeket eredeti céljukra már nem lehet felhasználni. Ugyancsak ócskavasnak tekintendők a gyártásnál maradó új vagy régi vas- és acélhulladékok. A Monitorul Oficial augusztus 24-iki számának 4557. oldalán egyébként részletesen felsorolják mindazokat az árukat, amelyeket ócskavasnak tekintenek, anélkül azonban, hogy ennek a felsorolásnak korlátozó jellege lenne.

Mindazok, akiknek tulajdonában 200 kilogrammnál nagyobb súlyú ócskavas-készletek vannak, kötelesek ezeket a készleteket a rendelet-törvény megjelenésétől számított 15 napon belül bejelenteni és ezután az ócskavas-készletekről minden hónap tizedikéig jelentést kell tenni. A bélyegmentes nyilatkozatokat a városi, illetve községi előjáróságokhoz kell beadni. Azokat, akik ennek a kötelezettségnek nem tesznek eleget, kétezer leitől 100 ezer leig terjedő bírsággal sújtják. Az ócskavas összegyűjtése, vásárlása és eladása a jelen rendelet-törvény intézkedéseinek megfelelően csak azon vállalatok által történhetik, amelyek erre a hadfelszerelési minisztériumtól felhatalmazást kaptak. Az ócskavas árát a hadfelszerelési minisztérium állapítja meg. Azokat, akik ócskavasat a jelen rendelet-törvény intézkedéseivel ellentétben adnak el vagy vásárolnak, ötezer leitől 250 ezer leig terjedő bírsággal sújtják.

Az aradvárosi MONT-iroda felhívása

A városi közigazgatás kötelekében működő MONT-iroda közli, hogy használt kaucsuk-anyagok kereskedelmi forgalmának szabályozásáról szóló rendelet-törvény (Monitorul Oficial 195. szám) első szakasza értelmében, a Románia területén bárki tulajdonában lévő összes használt kaucsuk-anyagok a hadfelszerelési minisztérium rendelkezésére állnak, a hadsereg és az ország különböző szükségleteinek fedezésére. Kaucsuk elnevezés alatt a fenti rendelet-törvény értelmében a következők értendők: mindennemű kaucsukból készült tárgy, vagy olyan tárgyak, amelyeknek összetétele kaucsukot tartalmaz, mint például autógummik (belső és külső), csövek, lemezek stb., ha azok nem használhatók már fel eredeti rendeltetésüknek megfelelően, ha bármilyen ok miatt használaton kívül helyezték azokat, a felsorolás azonban nem limitatív természetű. Ugyancsak ócska-kaucsuk elnevezés fogalma alá tartoznak az összes gyártási hulladékok, vagy azok a hulladékok, amelyek javítási munkálatokból származnak, ha csak kaucsuktartalmuk, akkor is. Mindazok, akik 5 kilónál nagyobb ócska kaucsukmennyiség felett rendelkeznek, kötelesek az augusztus huszonegyedikén megjelent törvény nyilatvánossághozatalától számított tizenöt napon belül, azon túl pedig minden hónap első tíz napjában bejelenteni a birtokukban lévő mennyiségeket s a bejelentéstől számítva az illetők csak mint a bejelentett mennyiségek kezelői szerepelnek. A bejelentések a városháza 94-es számú szobájában történnek, a MONT-irodában és bélyegmentesek. A bejelentés elmulasztása esetén, vagy a valóság-

nak meg nem felelő adatok közlésének megállapításakor 2000 leitől 10.000 leig terjedő pénzbírságot alkalmaznak. Az ócska kaucsukmennyiségek megvásárlása, eladása, vagy felhasználása, még ha saját állományban van is és nincs a hadfelszerelésügyi minisztérium által kiutalva, 5000 leitől 250.000 leig terjedő pénzbüntetés alkalmazását vonja maga után.

Hetvenötezer leiben állapította meg a kormány gazdasági bizottsága a buza vagononkénti árát

A kormány gazdasági bizottságának határozata értelmében hatálytalanították az árpára, napraforgómagra, fenyőrönkre és tölgyrönkre, valamint a faragottfára és fűrészáru-ra kivetett kivitelű vámot. Ami a fentemlített faárakat illeti, ezek esetében a régi kivitelű vámot alkalmazzák, vagyis azt, amely a 393-1940. számú királyi dekrétum életbelépése előtt érvényben volt.

A buza és a liszt árát a kormány gazdasági bizottsága a következőképpen állapította meg: A buza vagononkénti fix ára 75.000 lei. A népliszt kilogrammonkénti fix ára 12.10 lei. A fehér liszt fix ára 16.50 lei. A 700 grammos népkenyér fix ára 9 lei. A fehér kenyér fix ára 12 lei. A buza fix ára „franco vagon termelési hely” értendő.

— Lemondott az USA gazdasági minisztere. Washington. (Rador.) A DNB jelenti: Hopkins, gazdasági miniszter bejelentette tárcájáról való lemondását, amit egészségi állapotával okolta meg.

A bucaresti-i tőzsde részvénypiacán emelkedtek az árfolyamok, a fixkamatozású papírok árfolyama alig tartott

A bucaresti-i tőzsdén az elmúlt héten nem alakult egységesen az irányzat és állandóak voltak a hullámzások. A fixkamatozású papírok piacán az árfolyamok alig tartottak, a Stabilizarea záróárfolyama 46, a Desvolta-rea 46.62, a kisajátítási kötvény 48.75-ös, az 1933. évi renta 53-as, az Inzestrarea kötvény, nagy címlettel 65-ös, a kis címlettel 62-es, az adóbon 35-ös, az 1935. évi 3 százalékos Consolidarea kötvény 33.50-es árfolyamon zárt. A bankrészvények tartottak: a Banca Nationala részvény 200 leivel 6420 leire, a Romanasca 55 leivel 595 leire, a Credit Industrial 25 leivel 620 leire szilárdult, a Comro változatlanul 265 lei, a Credit-Roman 340 lei. A biztosítási részvények árfolyama nem változott, a Dacia Romania 4120 lei, a Generala 1240 lei, az Agricola-Fonciera 355 lei, a Nationala 340 lei. A petróleumrészvények a hét elején nagy mértékben szilárdultak, a hét végén kisebb visszaesés következett, azonban a záróárfolyamok 5-10 százalékkal még így is nagyobbak az előző hetieknél. Az Astra-Romana 1000 lei, a Steaua-Romana 565 lei, a Concordia 560 lei, a Credit Minier 560 lei, a Redevanta 270 lei. Az ipari részvények közül egyesek szintén jelentős mértékben szilárdultak. A Mica változatlanul 1060 lei, a Resita 460 lei, a Titan-Nadrag-Calan 1620 lei, a Letea 80 leivel 1145 leire, a Tramway-Bucuresti 150 leivel 1215 leire, a Telefon részvény 100 leivel 1015 leire szilárdult.

Miképpen finanszírozza a német birodalom a háborút

Berlinből jelenti a Német Távirati Iroda: A háború finanszírozásának kérdésével kapcsolatban illetékes helyről a következőket közlik: Angliában a háború anyagi alapjainak előteremtése céljából a következő megoldáshoz folyamodnak: Kényszer-takarékosság, adóemelés és újabb hadikölcsönkibocsátások. A fenti három probléma közül egyik sem időszerű Németországban. A takarékpénztáraknál a betétek hónapról-hónapra növekednek. A hadikölcsönök érdekében nincs szükség Németországban külön felhívásokra, mert a pénzpiac havonta több, mint kétmilliárd márka értékű kötvényt vesz fel. A négy százalékos német birodalmi államkölcsön feltételeit legutóbb az állam javára sikerült módosítani. Ennek a kölcsönnek amortizációs idejét eredetileg tíz évre állapították meg és most ezt a határidőt husz évre hosszabbították. Németországban az adóemelések nem időszerűek, sőt egyes adóemléket csökkentenek is. A hadinyereségek 1939-ben kivetett rendkívüli 15 százalékos illetéket megszüntették Németországban.

— A Román Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyamai: (107 százalékos felárral). Dollár 211.65—217.97, lyamai: (107% felárral). Dollár 211.65—217.97, font 851.80—877.37, palesztinai font 832.84—878.60, egyiptomi font 873.54—899.73, svájci fr. 47.92—49.37, 38% felárral: Font: 567.87—584.91 svájci fr. 31.94—32.59 francia fr. 8.24—3.31 márka 49—50, olasz lira 9.17—8.25—9.50, pengő 26.50—27, csehszlovákia 4.68—4.77, szlovák korona 4.68—4.77, török lira 92, dinár 1.898.300. A szabadforgalmi devizahivatal árfolyamai: (70 százalékos kvóta): Angol font 9.73.50, palesztinai font 974.50, egyiptomi font 997.50, dollár 241.90, svájci frank 55.15, francia frank 5.50, svéd korona 57.71, török lira 192, angol font 40 százalékos kvóta, 1023 angol font, 20 százalékos kvóta, 1078. A B) lista kompenzációs árfolyamai: font, angol árukra, 1000 font, angol gyarmatok áruira 996.

— Uj vezetőséget választott az UGIR temesvári tagozata. Temesvári munkatársunk jelenti: A Gyáriparosok Szövetsége temesvári tagozata tegnap délelőtt tartotta rendkívüli közgyűlését, melyen megjelent Marta Alexandru dr. királyi helytartó és Popovici Virgil ezredes, temesvári prefektus is. Az ülésen a tagozat elnökevé Gheorghiu Athanasiu Gheorghet, a Resica-művek vezérigazgatóját választották meg. Az ülés ezután alelnöknek továbbra is Baltescu Ioan dr-t választotta meg, míg a választmány a régi maradt. A Gyáriparosok Szövetségének bányászati tagozata egyébként ezen az ülésen ünnepelte meg husz éves fennállását.

Rádióműsor

— Romániai idoszámítás. —

KEDD, AUGUSZTUS 27.

Bucuresti, Radio România, rövidhullámon. 6.45: Reggeli műsor. **Radio România és Radio Bucuresti.** 13: Időjelzés, kulturális hírek. 13.15: Mandolin-kvartett. (A. Gheorghiu, R. Jorovschi, H. Jorovschi és G. Cabaglia). 13.35: Olasz dalok. 14: Hírek. 14.30: Román zene hanglemezekről. 15: Közlemények. **Radio România.** 19.50: Hírek magyar nyelven. **Radio România és Radio Bucuresti.** 20: Felolvasás. 20.15: Constantin Stroescu Hugo Wolf olasz és spanyol dalaiból énekel. **Radio România, Radio Bucuresti és Radio România rövidhullámon.** 20.40—21: Alex. Theodorescu hegedűhangversenye. 1. Schubert: Kis szonáta. 2. Wagner: Versenydal a Nürnbergi mesterdalnokokból. 3. Heuberger: Bécsi melódia. 21.20: Angela Giurgiu zongorán Schumann Humoreszkjét adja elő. 22: Hírek, sport hírek. 22.20: Hírek a külföld számára német, olasz, francia és angol nyelven. **Radio România és Radio Bucuresti.** 22.40: Beethoven C-moll (Patetikus) szonátája hanglemezekről. Zongorán előadja Wilhelm Backhaus. 22.56—23.40: Holst: Részletek a Bolygók című szvitből. (Hanglemezek). **Budapest I.** 7.40: Ébresztő torna, hírek, közlemények. 8: Ébredő hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Az O és U világ csodái, Kenéz Sándor felolvasása. 11.45: Diavetüldözés. 13.10: Dániel Ilonka zongorázik. 13.40: Hírek. 13.55: Hunyadi János énekel. 14.20: Időjelzés. 14.30: Szórakoztató zene. 15.30: Hírek műsorközlés. 17.10: Gyermekéletünk. 17.45: Időjelzés. Időjárásjelentés hírek. 18.15: Cigányzene. 18.40: Budapest mint tengeri kikötő. Felolvasás.

19.15: Erős várunk a nyelv. Halász Gyula felolvasása. 19.45: Kapi-Králik Jenő orgonál. Közvetítés a Deák-téri templomból. 20.15: Hírek magyar és román nyelven. 20.25: Egy fényes nap Aradon. Rozsnyai Kálmán felolvasása. 20.45: Solymosi Lajos jazz-zongoraszámai. 21: Láogatás a szabolcsmegyei bokortanyákon. 21.25: Operaelőadás hanglemezekről. Mascagni: Parasztbecsület. 22.40: Hírek időjárásjelentés. 23.10: Cigányzene. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.20: Táncklemezek. 1.05: Hírek. **Budapest II.** 18.45: Ruszin népdalok. 19.45: Mezőgazdasági felőra. 20.35: Oláhne Vaida Julia énekel. 21: Hírek. 21.20: A rádió szalonzenekara. 22.25: Utolsó beszélgetés Mikszáth Kálmánnal. Vécsev Miklós felolvasása. 22.55: Időjárásjelentés.

SZERDA, AUGUSZTUS 28.

Bucuresti, Radio România rövidhullámon. 6.45: Reggeli műsor. **Radio România és Radio Bucuresti.** 13: Időjelzés kulturális hírek. 13.15: Hanglemez-műsor (különböző zenei hangszerek). 14: Hírek. 14.30: Román zene hanglemezekről. 15: Közlemények. **Radio România.** 19.50: Hírek magyar nyelven. **Radio România és Radio Bucuresti.** 20: Felolvasás. 20.15: Silvia Serbescu zongorahangversenye. **Radio România, Radio Bucuresti és Radio România rövidhullámon.** 20.40: Hírek. 21: Goethe által inspirált zeneművek hanglemezekről. (A műsorban Mignon, Faust stb. részletek). 22: Hírek, sport hírek. 22.20: Hírek a külföld számára német, olasz, francia és angol nyelven. **Radio România és Radio Bucuresti.** 22.40: Beethoven C-dur (Waldstein) szonátája hanglemezekről. Zongorán előadja Wilhelm Kempff. 23.01—23.40: Richard Strauss: Don Quichote (A berlini operaház zenekarát vezényli a szerző. Hanglemez). **Budapest I.** 7.40: Ébresztő, torna, hírek, közlemények.

étrend hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 13.10: Hanglemezek. 13.40: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárásjelentés. 13.40: Weidinger Ede szalonzenekara. 17.15: A 150 éves Peleskel nőrárius. Felolvasás. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.15: Olasz táncklemezek. 18.45: Legkisebb falvaink. Kertész János dr. felolvasása. 19.15: Budapesti Hangverseny Zenekar Vezényel Polgár Tibor. Közreműködik Lennaril Ilona (ének). 20.15: Hírek magyar és román nyelven. 20.25: Az ipari légtisztítási iskola szerepe. Felolvasás. 20.40: Katonánóták régen és most. Kubányi György felolvasása. Hámory Imre énekszámával. 21.45: Külligvi negyedóra. 22: Vonósnyegyes. 22.40: Hírek időjárásjelentés. 23.10: A rádió szalonzenekara. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.20: Cigányzene. 1.05: Hírek. **Budapest II.** 20.25: Hanglemezek. 21: Hírek. 21.25: Goethe és Magyarország. Felolvasás. A verseket elmondja Fáy Béla. 21.50: Szórakoztató zene.

Nem fogadja el az argentin nemzetgyűlés Ortiz elnök lemondását

Buenos Aires. (Rador.) A DNB tudósítója jelenteti: Az argentin nemzetgyűlés hat óras tárgyalás után úgy döntött, hogy nem fogadja el Ortiz köztársasági elnök lemondását. A lemondás elfogadása mellett egyetlen szenátor szavazott. Ortiz rövidesen nyilatkozik arra vonatkozóan, hogy a nemzetgyűlés szavazata után hajlandó-e továbbra is vállalni az államelnöki tisztséget. A köztársasági elnök a nemzetgyűlés ülése után hosszas megbeszélést folytatott a kormány tagjaival.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. száma, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapították meg: Alkalmazást keresők, elvesztett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 leu. A fenti rendelet értelmében az apróhirdetésekre a 3. öre fizetendő

OKIATÁS
Tangóharmonikát jazz-akadémiai módszerrel, zongorát könnyű, egyéni rendszerrel tanít. Akkordeon új állapokban eladó. Str. Baritiu 29. 3440

ELLÁTÁS
Diákfiút teljes előadásra felvesz uricsalád. Str. Aviator Sava 2. 4014

ALKALMAZÁST KERES
Románul, magyarul, németül perfektil beszélő gimnáziumi érettségivel rendelkező, minden kereskedelmi munkában jártas magántisztviselő állást keres. Cím a kiadóhivatalban. 3409

Perfekt szakácsnő állást keres szeptember 1-re. Str. Brumărel 16—18. 4016

ALKALMAZÁST NYER
Rádiótechnikai műhely 4 középiskolás végzetű egyes fiút tanulónak felvesz. Cím a kiadóban. 4013

Mindenes főzőnő, fiatal, felvétetik. Piața Avram Iancu 17. II. em. 4014

Szerényigényű lány felvétetik 6 éves kislány mellé. Str. Eminescu 6., Kohn. 4015

LAKÁS
Berendezett egyszobás, konyhás lakáshoz lakótársnőt keresek. Cal. Saguna 10. 4004

Szoba, konyhás, padló lakások, a város és gyárak közelében olcsón bérbeadók. Érdeklődés: Calea Vlaicu 133. 4018

Kétszobás, konyhás, uccai lakás 750 leuért kiadó. Str. Penes Curcanul No. 12. 4019

Két uccai szoba fürdőszobával, összes mellékhelyiségekkel azonnal kiadó. Str. Oituz 111. 3979

Kétszobás, uccai fürdőszobás lakás azonnal kiadó. Str. Baritiu 14. szám. 4001

Kétszobás, udvari lakás központban olcsón kiadó. Bul. Reg. Ferdinand 31. 4010

Három uccai szobás, komfortos lakás a törvényes villanegyedben, I. emeleti erkéllyel, november 1-re, esetleg előbbre is kiadó. Str. Dumbrava Rosie 27. 4002

Háromszobás, uccai lakás, teljes komforttal, ujonnan festve, új fürdőszobával, azonnalra is kiadó. Str. Eminescu 21—23., volt Földes-palota. 3405

Kétszobás, modern lakás belvárosi villaépületeiben olcsón kiadó. Ugyanott üzlethelyiség és egyszobás lakás. Str. Cosbuc 39. 4017

Külvárosban bérbevennék kétszobás magánházat szept. 15-re. Cimeket a kiadóba kérek „Pontos fizető” jellegére. 3418

Azonnal kiadó egy háromszobás modern, uccai lakás, igen olcsón. Str. Cuza Vodă 33. 3959

Kiadó különbejáratu bútorozott szoba, fürdőszobahasználattal. Str. Minervei 2. 3937

Összkomfortos, ötszobás, elsőemeleti, balkonos lakás azonnal kiadó. Str. Moise Nicoară 9—11. 3667

Egyszobás, fürdőszobás, kétszoba fürdőszobás és emeletes raktárhelyiség kiadó. Str. Moise Nicoară 9—11. 3668

VÉTEL ELADÁS
Jóállapotban levő női kerékpárt megvételre keresek. Koch, Str. Eminescu 2. 4008

Zongora, Stingl gyártmány olcsón eladó Tempo Fischer Eliz-palota. — Zalogcéduláját olcsón hosszabbítjuk, előleget nyújtunk.

INGATLAN
Földek Aradváros szélén üzletes ház és telkek Buzsákban, szállós-telek Ségában olcsón és kedvező feltételekkel sürgősen eladók. Érdeklődés: Calea Vlaicu 135. 4019

Azonnali beköltözésre szép magánház, 3 szobával, fürdőszoba és vízvezetékkel, sürgősen megvételre keresték. Cimeket kérem leadni: Str. Decembrie 12. sz. házban 12 és 1 óra között. 4005

Haas I.

Ingatlanforgalmi iroda.
Bul. Dragalina 9.
Ingatlanok, házak, telkek, földek, szállók közvetítése minden árlakon. Jutányos közvetítési díj mellett. 3053

KÜLÖNFELEK

Elvesztett a Bul. Reg. Maria 13. sz.-tól—19. számig terjedő utcakaszon egy félpár fekete női bőrkésztyű. A becsület megtagadást kérem, juttassa el Bul. Reg. Maria 13. szám alá, a házmesterhez. 3053

Elvesztett egy aranylánc, kis medállal aug. 25-én, Str. Cloșca és Dumbrava Rosie közötti útvonalon. Megtalálót kérem, adja le 500 lei jutalom ellenében. Lazar-trafik Bul. Reg. Ferdinand 22. 4000

Elvesztett egy fél disznóbőrkesztyű. Megtalálóját jutalomban részesül a Hotel Centralban. 4003

Vámmalom, 2 hengerekkel és 2 köőrárral bérbeadó. Domeniul Taut. jud. Arad. 4006

Porszívógép kölcsönbe kapható Kochnál. Str. Eminescu 12. 4009

Új építkezést, átalakítást, házak javítását jutányosan készítem. Gebhardt Antal építési vállalkozó. Ujarad Str. Reg. Ferdinand 19. 4015

Haasz ingatlaniroda

Arad, Eminescu-utca 20—22.
Telefon: 22—24. Alapított: 1919.

P. Avram Iancu-n kétemeletes, maszszív bérház, több üzlethelyiségekkel, lakásokkal parketta, fürdőszoba, 10 százalékos jöv., 3 millió. — Centrum legértékesebb uccájában emeletes, 10 ház, 2. 3 szobás, részben parkettás fürdőszobás lakásokkal, 1 millió 600 ezer. — Főterre nyíló, értékes uccában emeletes, új villa 2x4 szobás, összkomfortos lakással, parkkal, 1 millió 800 ezer. — Értékes villanegyedben legszebb új villa, 4 szobás, összkomfortos lakással parkkal, 875 ezer. Ugyanott legszebb új villa, 4 szobás, összkomfortos lakás, szuterén, park. 720 ezer. Ajánlunk a város minden részén bérmagán-üzletházakat, villákat minden árfokozatban. Földbirtokok Arad-Te. megyében alkalmi áron eladó.

HATSCHKEK

Ingatlanforgalmi iroda. Arad, Bul. Carol 46. (lakás ugyanott), telefon 16—95. előnyös ajánlatok (árak ezekben!) 3.200: főtéri sarokbérház 5 üzlet, mind uccai, középnyag lakások, 10 százalékos jöv. — 2.800: kat. templomnál emeletes, 3 üzlet, 6 lakás, 10 jöv. — 2.700: városházánál, főtéri, 10 lakásosztással. — 2.200: telefonközpontnál, körüli sarokház, mind uccai 6 középnyag lakás. — 1.600: 1. sz. autobuszmegállóknál, emeletes bérház, 2 üzlet, 12 lakás 10 százalékos jöv. — 1.400: központban emeletes, erkélyes, 6 lakásos. — 1.200: lízetl. földjén emeletes, 6x2, 8x1 sz. teli lakás, fürdősz., jó hozam. — 1.000: Podgorianál 2x3, 2x2 sz., fürdősz. — 900: központi sarokház, 2x3 sz., fürdősz. kerítés. — 800: körút mellett 6 bérlemény, 200 öl telek, közművek — 700: Gloria-pályánál új villa, 1x3, 2x1 sz., parketta, fürdősz., lakások, kert. — 650: Consistorului-ucca mellett 4 és 2 sz., fürdőszobás lakások. — 600: Uránidhoz közel 2x2 sz., fürdősz., 3 kislakás jó jöv. — 560: belvárosi felemeletes, 4 lakásos, fürdősz., nagy kert. — 500: Gloria-pályánál 4 és 2 sz., teli lakás, kert. — 400: u. o. főúton, új, új sarokház, 1x2, 3x1 sz. lakás, pince vízvez. — 300: állomásnál főúton, 2 üzlet, 2 lakás, össz. közművek 10 százalékos jöv. — 290: hely. 3. 2 és 1 sz. lakások telekárban. — 260: viaduktól új, 1x2, 4x1 sz. teli lakás, nagy jöv. — 240: Astra-gyárnál főúton, kétfős telekkel négyszobás — 230: gyermekóráknál új, 2 sz. elő. fürdőszobás helyiség, pince. — 220: külvárosi négyszobás fayance-csempe mellett, helyiségek, pince, nagy kert. — 150: központhoz közel 5 kislakás, közművek. — Telkek a belvárosban is. — Földek Arad határában is. — Szállók.

Olcsó bevásárlási alkalmom a TEMPO bizományi üzletben

Fischer Eliz palota.
Mahagóni ebédlő 7500 modern háló 8500 letől, íróasztalok 1200, porzívó 2500, zöld vasgép éveliszekrény, 1400, zongoraszekk udúlással 160, állótűkőr 1400 ágú sodronny-beütéssel 500, festett ágú és szekrény 800, előszobafal 800, rézágú és sodronny és matrac 4800, fehér porcellán mosógépszekret vasállvánnyal 650 iskolai gyermekpad 600, sport-gyermekkosci 2200, 4 db kárpított szék 580, állófogas 900 lei. Zalogcédulókat közvetítünk a Temesvári zálogházba, elintézés előtt, get adunk. Zalogcéduláját megvásároljuk.

Legújabb jelentéseink:

A román—német gazdasági kapcsolatok szorosabbra fűzéséről nyilatkozott Leon miniszter

Bucuresti. Leon Gh. dr. pénzügyminiszter Németországba való utazása előtt nyilatkozott a sajtó munkatársai előtt: „A birodalmi kormány vendégeként utazom a világhírű lipcei mintavására és remélem hogy ez a külföldi utazás komoly előnyöket hoz az országunknak, mert különleges küldetésem során még szorosabbra fűzzük a gazdasági együttműködést a két állam között”.

Százötvenezer kilogrammnyi bomba hullott egyetlen éjszaka Angliára

Berlin. A tegnap lefolyt légitámadásban Richthofen kapitány híres légiosztága a 250-ik ellenséges repülőgépet lőtte le. Wieck főhadnagy repülőegysége pedig a 19-ik illetve huszadik légigyőzelmi keret aratták

A mai néme: hadijelentéshez a késő esti órákban még rendkívüli pótlást adtak ki. Eszerint

augusztus 25-én éjszaka összesen 36 angol helységben bombáztak különböző ipari üzemeket mu-

nició és katonai berendezéseket, valamint 9 repülőteret. Cardiff és Weymouth kikötőkben, Newcastle tengerészeti támaszpontjain és Middlesd., valamint Birmingham ipari centrumaiban robbanásokat és tüzvészeket okoztak.

Az éj folyamán 1500 bombát dobtak le 150 ezer kilogramm súlyban.

A francia kormánnyal való megegyezés alapján:

Japán katonai támaszpontokat létesít az indokínai határon

Tokió. A japán tengerügyi hivatal hivatalosan megcáfolja azt a hírt, mintha Japán és Franciaország között Indo-Kína tekintetében titkos megállapodások jöttek volna létre. A japán külügyminisztérium ezzel szemben leszögezi, hogy két kérdésben történt megegyezés. Ezek:

1. Japán szárazföldi és tengeri támaszpont-

kat, valamint diplomáciai megfigyelőállásokat helyez el az indo-kínai határon, hogy a Kinába történő szállításokat ellenőrizhesse.

2. Indo-Kína megengedi, hogy a Japán és Sziám között közlekedő repülőgépek Indo-Kína területén leszállhassanak.

A Giornale d'Italia írja:

„Egyiptomnak sürgősen változtatnia kell eddigi magatartásán”

Róma. A Giornale d'Italia mai száma feltűnő cikkben foglalkozik az Egyiptommal kapcsolatban megnyilvánuló angol intrikákkal és mesterkedésekkel. Az olasz lap idézi egy svájci sajtóügynökség jelentését, mely szerint az egyiptomi határon nagyobb csapatok állanak készen az Olaszország ellen meginduló háborúra, másrészt pedig ugyanez a sajtóügynökség közölte, hogy

az egyiptomi kamara titkos ülésén a kormány bejelentette, hogy amennyiben az olasz hadsereg Egyiptom területére lép, úgy Egyiptom Anglia mellett beavatkozik a háborúba.

A Giornale d'Italia kijelenti, hogy Olaszországban mit sem tudnak arról, hogy ez a kérdés

tulajdonképpen hogy áll, de jól tudják viszont azt, hogy Egyiptomban számos olyan államférfi van, akiknek érdekei Nagybritanniához fűződnek. Olaszország nem ellensége sem az araboknak, sem az izlámoknak és az olasz álláspontot a Duce július 10-iki beszédében körvonalazta. Egyiptom azonban önkéntesen, vagy kényszerítve, támaszpontokat nyújtott az angol hadseregnek és ezt tovább tenni nem lehet mert Egyiptom semlegessége nem lehet egy olyan lövészárk, amely mögül Anglia támadóállásokat létesíthet Itália ellen. Ezt az ügyet Egyiptomnak úgy magatartás, mint felelősség tekintetében sürgősen tisztáznia kell.

Fegyverszüneti szabadságra küldték a francia hadsereg tagjait

Vichy. A francia kormány úgynevezett „fegyverszüneti szabadságot” engedélyezett a tiszteknek, al-tiszteknek és katonáknak. Ez a szabadság addig tart, amíg maga a fegyverszünet. A szabadságot az eldől-jük, illetve fizetésük háromötödét kapják a fegyver-

szünet megkötésének 4. hónapjától kezdve ezenkívül minden jogosultságuk megvan az előléptetésekre, kitüntetésekre és a nyugdíjazásra. Nem kapnak fegyverszüneti szabadságot azok, akik az augusztus 2-iki rendeltetvényben foglalt korhatárt elérték.

A Szovjet és az USA is megerősítik a sarkvidéki légi támaszpontjaikat

Koppenhága. Bucuresti-i lapjelentések szerint a Stefani olasz hírügynökség jelentésére hivatkozva a Nation Tidende dán lap híradását továbbítja, amely szerint a Szovjetszövetség az északi sarkvidéken, a Behring-szorosban fekvő Grand Diomedé szigeten légitámaszpontot létesített. Ez a támaszpont csupán 5 kilo-

méterre fekszik az Egyesült-Államok fennhatósága alá tartozó terület határától. Ugyanakkor az Egyesült-Államok 30 millió dollárt irányzott elő az Alaszka-félszigeten, az orosz tengerparttal átellenben fekvő légitámaszpontok megerősítésére.

Három angol pilótát mentettek meg a németek a holland partok mentén

Berlin. (Rador.) A DNB jelenti: A német tengerészeti mentőszolgálat hétfőn reggel a holland partok közelében három angol pilótát megmentett. A pilóták ahhoz a repülőrajhoz tartoztak, amely az elmúlt éjszaka Stettin várososa felett repült el. Amikor holland terület

főlé értek, megállapították, hogy benzinkészletük kifogyott, segélyjeleket adtak le, majd pedig leereszkedtek a tengerre, hogy uszva megmenték meg életüket. Csakhamar feltűntek azután megmentették a német repülőgépek, melyek segélyjelekre indulnak.

Svédország erőteljesen fegyverkezik

Stockholm. Szeptemberben lesznek Svédországban az általános választások és ezeknek előjáróiban megkezdődtek a korteskedések. Több miniszter beszélt a múlt vasárnapon. A pénzügyminiszter programbeszédében bejelentette, hogy az állam nagymértékben kíván beavatkozni a magángazdaságba, a hadügyi tengerészeti és légügyi miniszterek pedig a megfelelő fegyver-nemek sürgős megerősítését követelték.

Hitler kitüntette a német hadsereg főparancsnokát és több vezető tisztet

Berlin. (Rador.) A DNB jelentése: A hadsereg főparancsnokának von Brauchitsch marsallnak, Hitler vezér és kancellár a német vaskereszt lovagi keresztjét adományozta. Von Langer, Mansi, Erlencamp és von Rotkirchen bárók, akik hadosztályparancsnokok, továbbá Panten és von Saylitz-Kurbach, mindannyian gyalogsági hadosztályparancsnokok, valamint von Lützwow, von Binow és Wessel ezredek hasonló kitüntetésben részesültek.

Jugoszlávia nagy mennyiségben importál textilgyári berendezéseket

Belgrád. A jugoszláv fővárosban Crennet néven 15 millió dollárral részvénytársaságot alapítottak, amely textilgyári berendezések importálóját gondoskodik és ezek helyett mezőgazdasági termékeket fog exportálni.

Angol-török gazdasági tárgyalások

Isztambul. Smirna-i jelentés szerint odaérkezett Lord Lincoln, a British London Commercial Corporation igazgatója, aki rövidesen Ankarába is ellátogat, hogy a török kereskedelmi miniszterrel tárgyaljon. A londoni gazdasági szakférfi meg akarja szervezni a Smirnából kiinduló szállításokat szárazföldi úton, részben Indián, részben Kisázsian keresztül Egyiptomig.

Havonta egymillió tonna szenet vásárol O.aszország Németországtól

RÓMA. Olaszország Németországtól július havában 1 millió 86 ezer tonna szenet importált. Aprilisól július végéig több mint 4 millió tonna volt a német köszén-export Itália felé.

A francia kereskedelmi tengerészek nem szerződhetnek hadviselő állam ellenőrzése alatt álló hajóra

VICHY. Ma törvényrendelet jelent meg, mely meghatározza a kereskedelmi tengerészet tisztjeinek és matrózainak, hogy hadviselő állam ellenőrzése alatt álló hajókra szerződjenek. Ezzel akarják megakadályozni, hogy francia tengerészek az angol kézben levő francia flottaegységeken szolgálatot teljesíthessenek.

Intézkedése Jugoszláviában a téli szükségletek fedezéséről

BEIGRÁD. A jugoszláv közlekedési miniszter bejelentette, hogy az országban nem lehet éhínség vagy élelmiszerhiány, mert azokon a vidékeken, ahol a terméseredmény nem volt kielégítő, magtárakban halmozzák fel a téli szükséges cikkeket.

Huszonkétezer belga munkás érkezett Németországba

BERLIN. Az elmúlt héten 22 ezer belga munkás érkezett a birodalomba és a jövő hétre uiabb belga munkásosztályok érkezését várják.

Megállapították Mandzsukuo és Északmongolia végső határait

TOKIÓ. Hivatalos jelentés szerint Mandzsukuo és Kuitszomongolia közötti tárgyalások során a végleges országhatárokat megállapították.